

NYSSE

Nyssen alueellinen palvelutaso vuosille 2026-2030

Hyväksyntäkäsittely Tampereen kaupunkiseudun
joukkoliikennelautakunta 4.2.2025

Mitä tänään käydään läpi?

Työn taustaa

Uudistetut palvelutasoluokat

Joukkoliikenteen alueellinen
palvelutasomäärittely vuosille
2026-2030

Palvelutasomäärittelyn taustaa

- Alueellista palvelutasomäärittelyä on tehty Nysessä jo useamman valtuustokauden ajan
 - Aiempi lakisääteinen velvoite, nykyisin kuntien yhteistoimintasopimukseen perustuva velvoite
- Palvelutasomäärittely kuvaa koko Nysse-seudun yhtenäistä joukkoliikenteen palvelua kullakin alueella
 - Kunnan sisällä palvelutaso voi vaihdella merkittävästi alueellisten erojen johdosta

Työn tarkoitus

Työssä päivitetään Nyssen palvelualueen palvelutasoluokitus, joka ohjaa

- joukkoliikenteen kehityssuuntia (pitkä aikaväli) sekä
- liikennöintikausien suunnittelua ja palvelutasopäätöksiä (lyhyt aikaväli).

Nyssen palvelualueeseen kuuluvat Tampere, Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti ja Ylöjärvi.

Alueelliset palvelutasot määritellään valtuustokausien alussa.

Edellinen määrittely vuosille 2022–2025 löytyy [Nyssen verkkosivuilta](#).

Palvelutasoluokitus voi vaihdella saman kunnan eri alueilla.

Oleellista on, että saman luokitustason alueita kohdellaan yhdenvertaisesti – riippumatta siitä, missä kunnassa ne sijaitsevat.

Tämä takaa tasapuolisen ja johdonmukaisen suunnittelun koko palvelualueella.

Työn avainhenkilöt ja sidosryhmät

Työ tehdään asiantuntijatyönä. Työssä ei käytetä ulkopuolisia/maksullisia konsultteja.

Nyssen suunnittelijat

- Lähtötietojen kerääminen
- Työn dokumentointi
- Päätösaineistojen valmistelu ja esittely

Kunnat

Joukkoliikenteen
yhteyshenkilöt ja
maankäytön suunnittelijat

- Työn kommentointi, jatkojalostus
- Lausuntojen valmistelu

Joukkoliikenne- lautakunta

- Päätöksenteko
- Kuntien lausuntovastineiden läpikäynti

Työn tärkeimmät tavoitteet (hyväksytty 27.8.2025 § 60)

Luomme selkeän yleiskuvan alueiden joukkoliikenteestä.

Alueen asukkaat ja toimijat voivat tarkastaa, kuinka tiheästi joukkoliikenne palvelee tietyllä alueella ja miten palvelu on kehittymässä.

Tuemme Hiilineutraali Kaupunkiseutu 2030 -tavoitteita.

Täsmällinen ja kysyntäperusteinen suunnittelu tukee koko seudun ilmastotavoitteita vähentämällä yksityisautoilua ja päästöjä etenkin parhaan palvelutason alueilla.

Suunnittelemme joukkoliikennettä sinne, missä matkustajat ovat.

Palvelutasot auttavat varmistamaan, että liikenne suunnitellaan kysynnän mukaan – kustannustehokkaasti, mutta ihmisten tarpeita kuunnellen.

Edistämme joukkoliikenteen ja maankäytön yhteensovittamista.

Asumisen, elinkeinoelämän ja joukkoliikenteen kehittämistä suunnitellaan yhdessä. Joukkoliikenne huomioidaan oikea-aikaisesti ja kustannustehokkaasti osana kuntien maankäytön suunnittelua.

Palvelutasomäärittelyyn vaikuttavat tekijät

Joukkoliikenteen visiotyö 2030-luvulle (hyväksytty 17.4.2024 § 35)

- Seutustrategian mukaan vuoteen 2040 mennessä seutu kasvaa voimakkaasti ja toteuttaa kestävän siirtymän
- Nyssessä on selvitetty kuntien joukkoliikenteen runkotasosta joukkoliikenteen kehityspolkua ja sen linkittymistä maankäyttöön
- Raportissa tunnistettiin merkittäviä joukkoliikenteen solmu- ja vaihtopisteitä ja niiden kehittämistarpeita, joita edistetään MAL-hankkeina

Hiilineutraali seutu 2030

- Maankäytön kehitys ja kaavoitus painottuu palveluiden, joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen väylien läheisyyteen, vähentäen autoriippuvuutta
- Joukkoliikenteen hankinnoissa noudatetaan EU-direktiivin mukaisesti puhtaiden käyttövoimien -direktiiviä. Kalusto kulkee joko sähköllä tai uusiutuvalla polttoaineella
- Yhtenäinen ja helppokäyttöinen lippujärjestelmä mahdollistaa sujuvan matkustuksen ympäri seutua

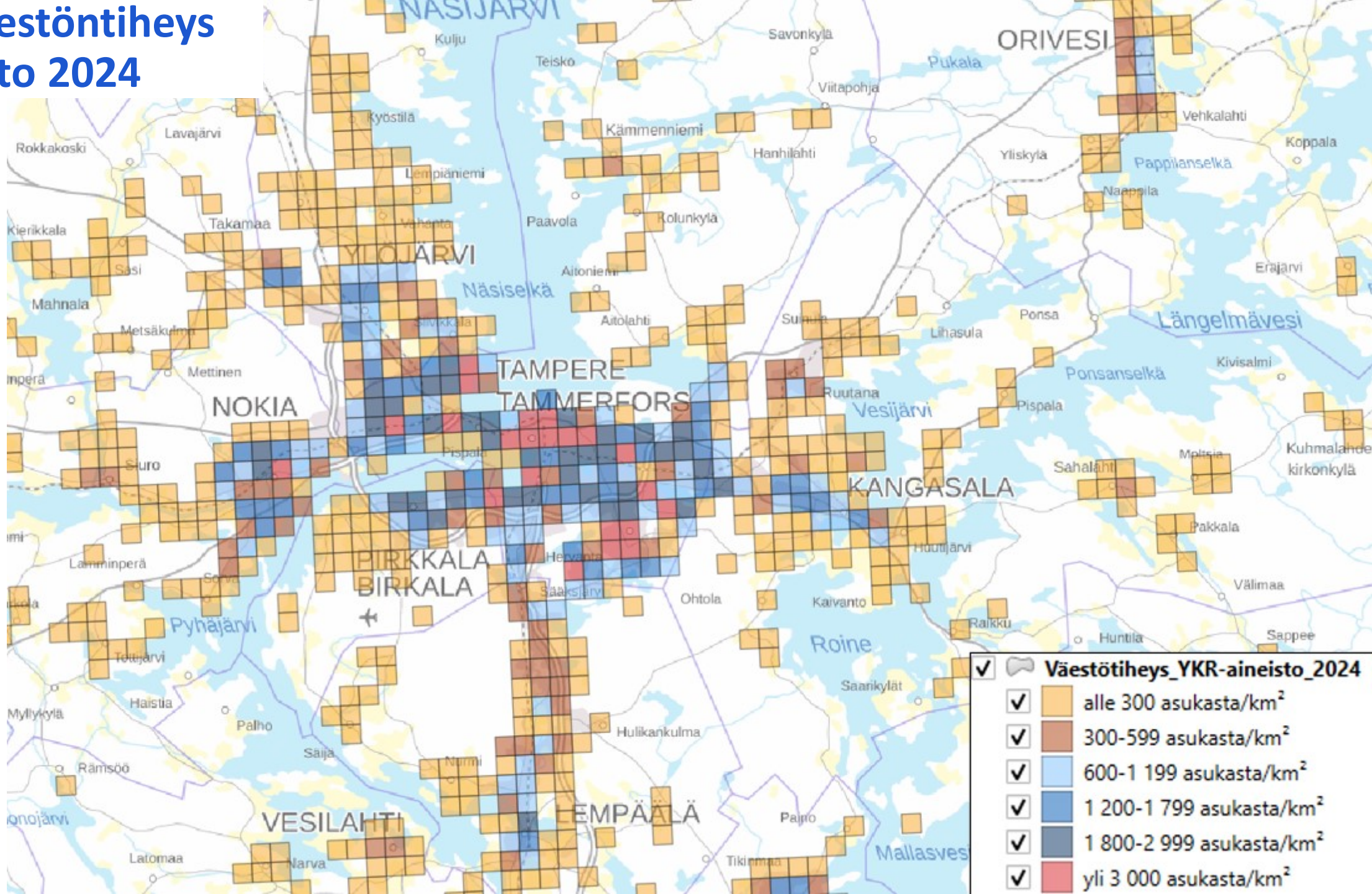
Joukkoliikenteen käyttö

- Vuosien 2019-2024 aikana joukkoliikenteen käyttö kasvoi merkittävästi ja isona vetovoimatekijänä oli raitiotieliikennöinnin käynnistyminen 2021
- Kaikissa kunnissa on havaittavissa matkustajamäärien kasvua
- Tampereen osuus koko seudun nousuista lähes 90 %

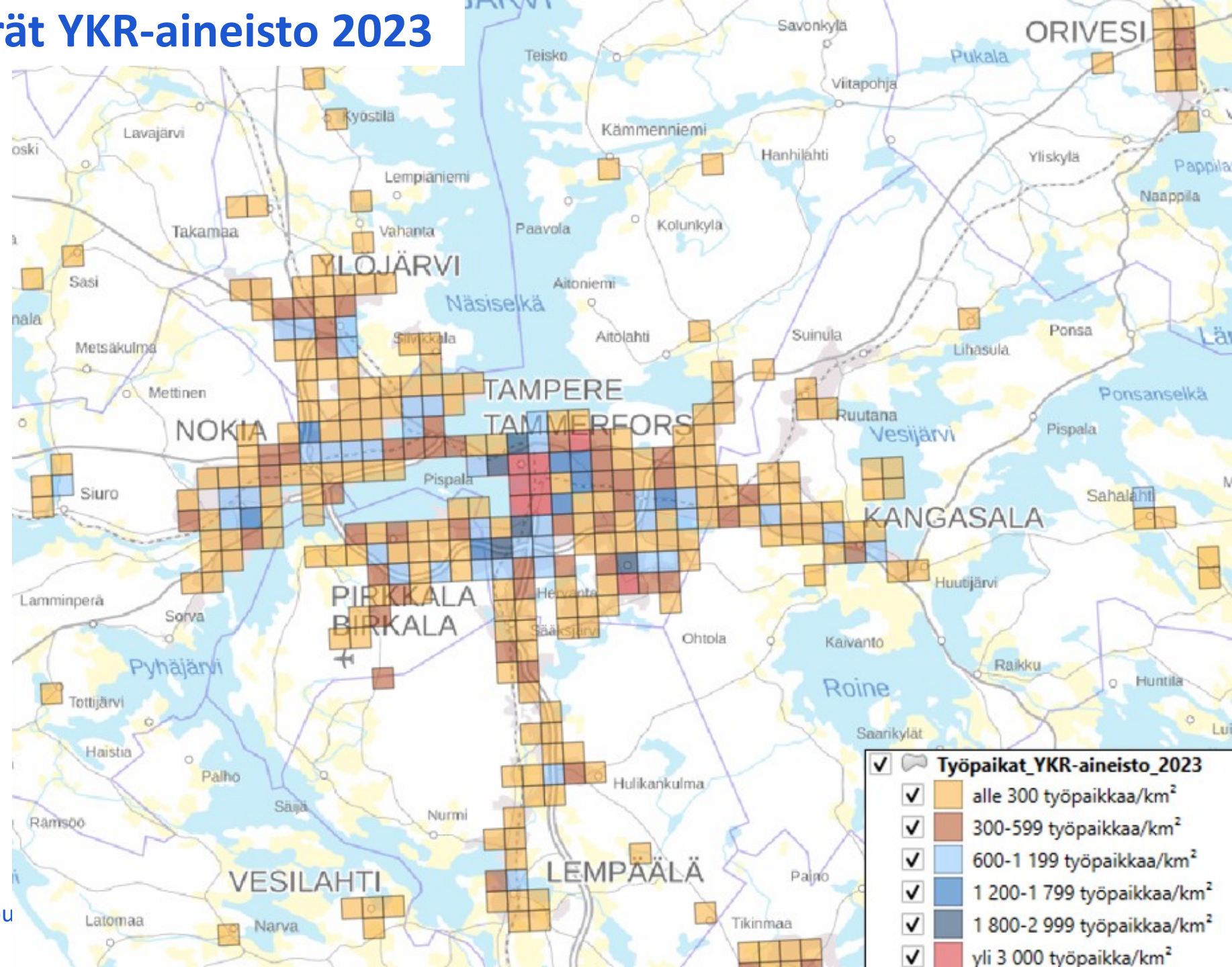
Kuntien rooli ja ohjaus

- Kunnat päättävät joukkoliikenteen rahoituksesta ja hallitsevat maankäytön kehittämistä muun muassa kaavoittamalla
- Seudun kuntien kanssa on jo vuosia yhteensovitettu joukkoliikennettä ja maankäyttöä
- Seudun kuntien asukasmäärät ovat kasvaneet voimakkaasti viimeisen 5 vuoden aikana, myös seudun työpaikka-alueet ovat keskittyneet tietyille alueille esimerkiksi Hatanpäälle, Hervantaan tai Kauppiin

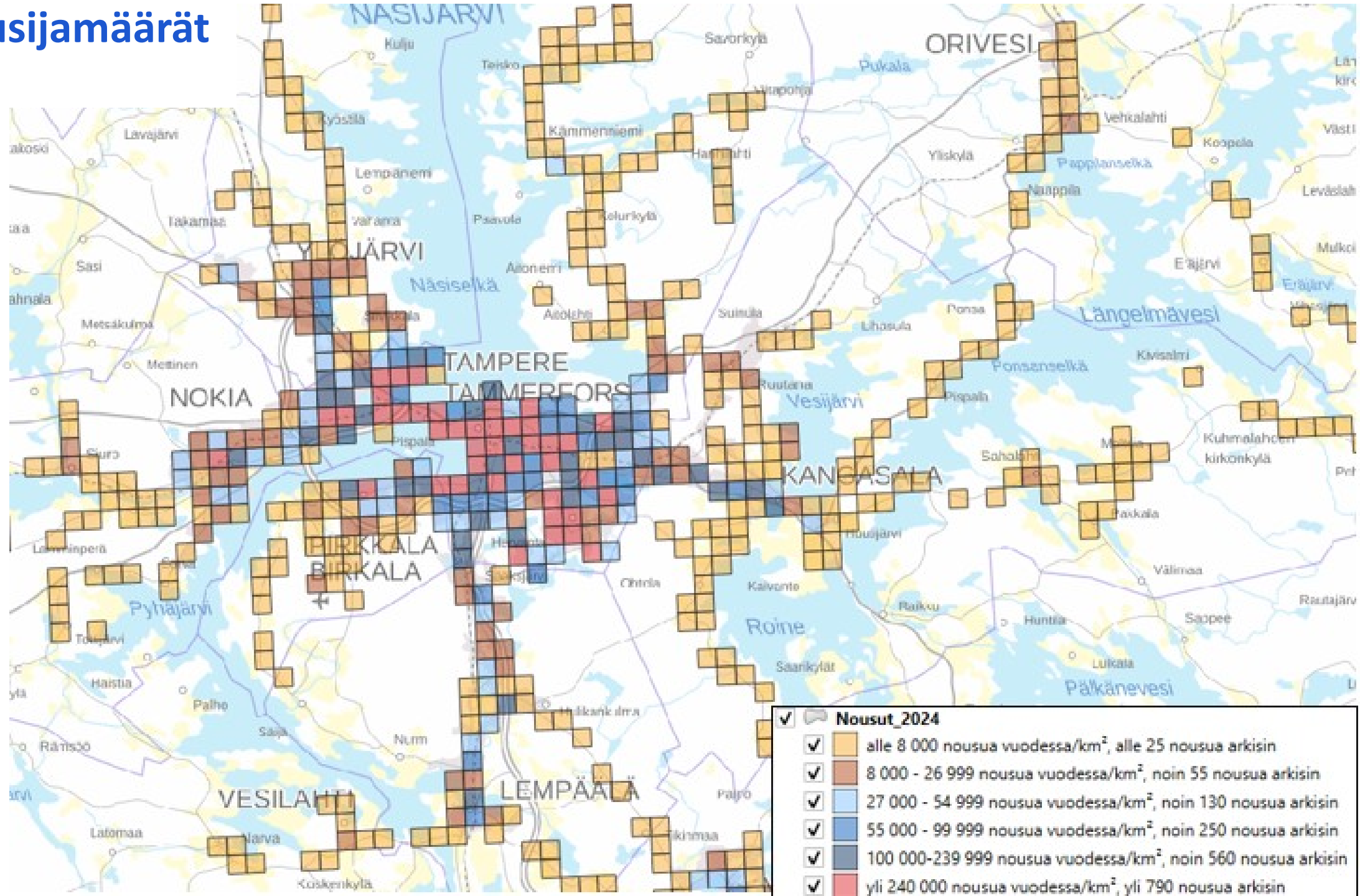
Seudun väestötiheys YKR-aineisto 2024

Seudun työpaikkamäärät YKR-aineisto 2023

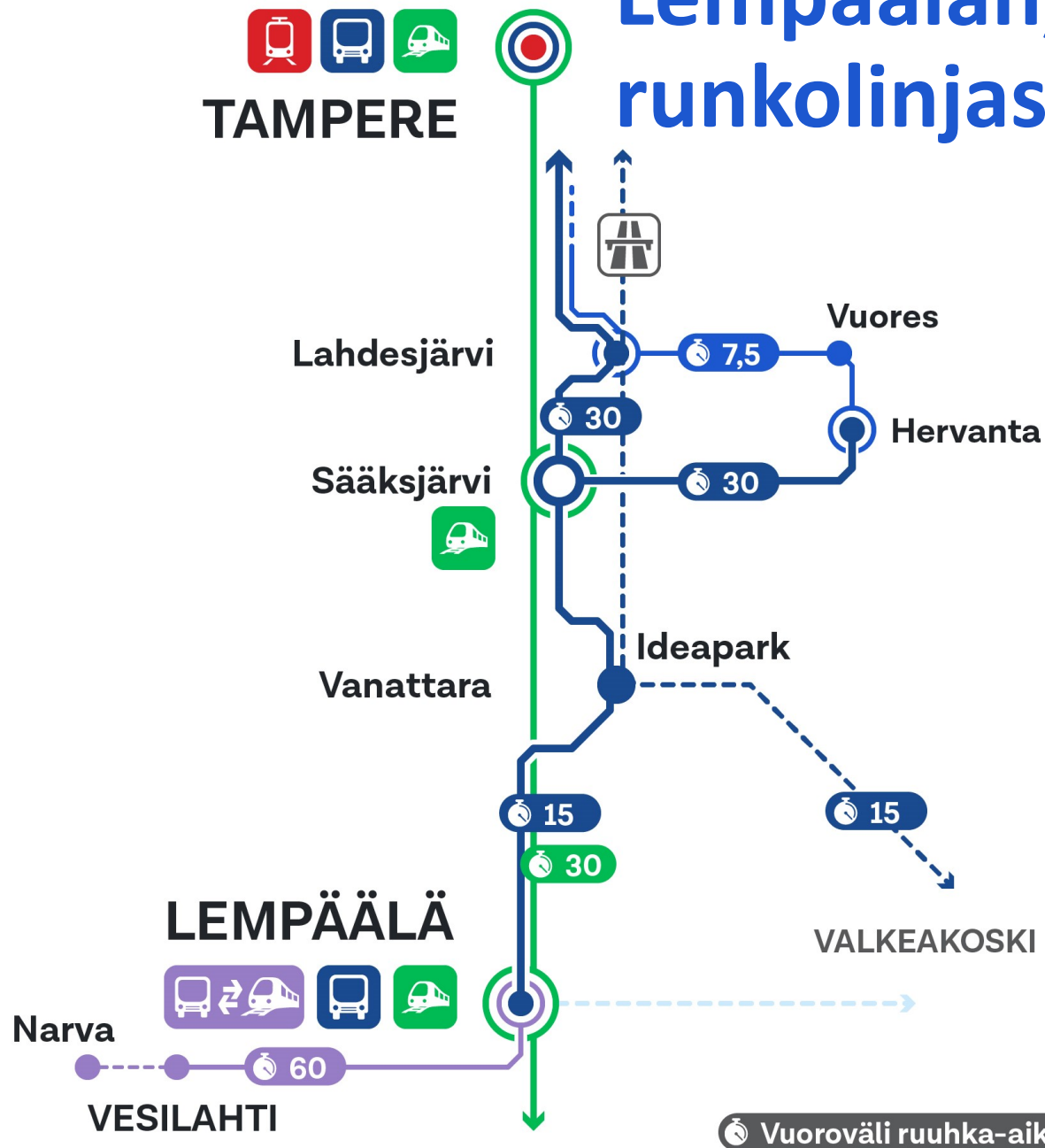

Seudun nousijamäärät Nysse 2024

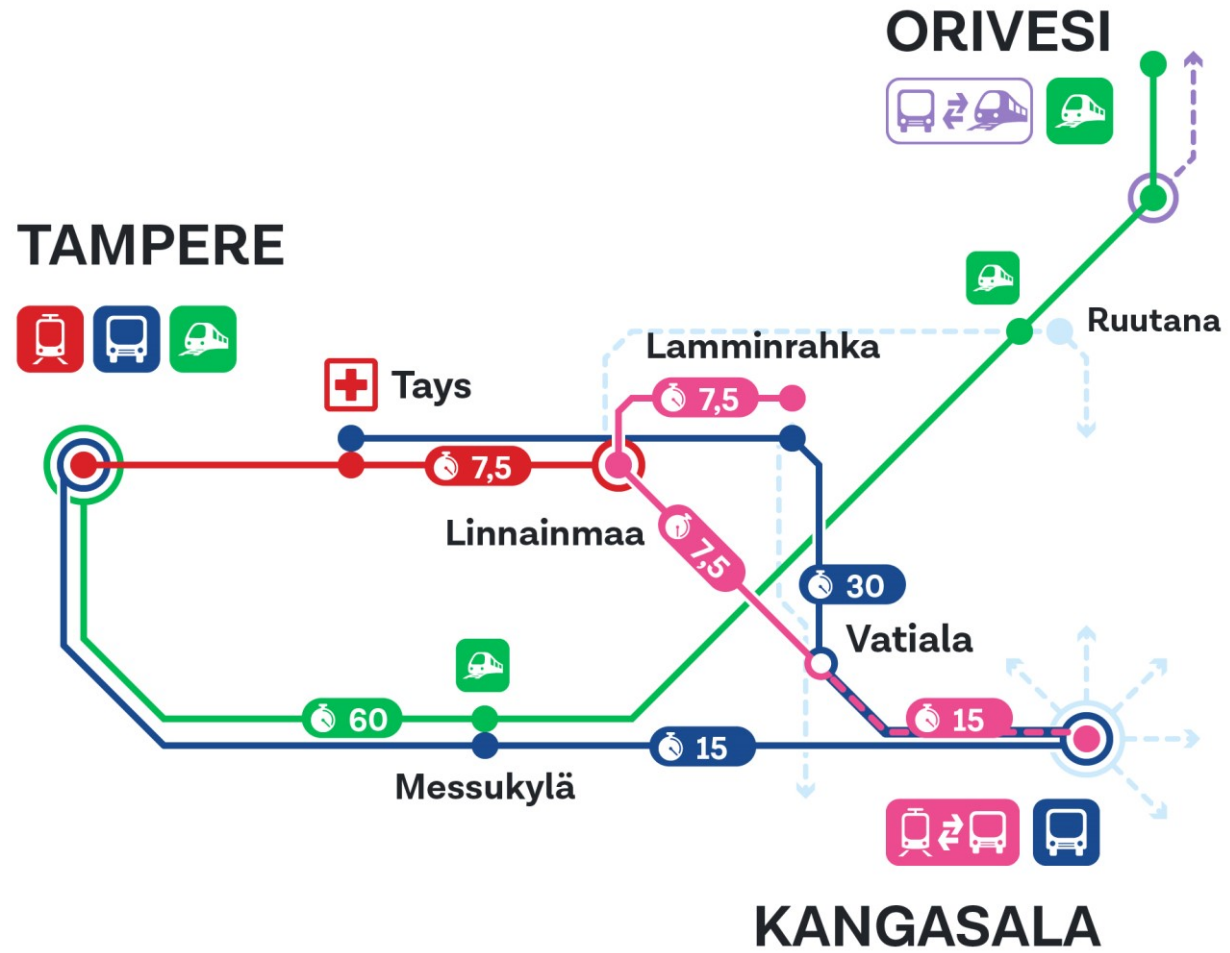
Lempäälän, Vesilahden ja Valkeakosken runkolinjasto 2030-luvulla (Seudun visiotyö 2030-luvulle)

- Lähijunaliikennettä Lempäälä-Sääksjärvi-Tampere 30 min välein
- Valkeakoski-Ideapark-Tampere –välillä bussiliikennettä 15 min välein
 - Nopea yhteys Tampereen ja Ideaparkin välillä
- Lempäälä-Ideapark-Sääksjärvi –välillä 15 min välein
 - Osa vuoroista voi jatkaa Etelä-Tampereen kautta Tampereen keskusta
 - Osa vuoroista voi jatkaa Hervantaan
- Vesilahti-Lempäälä –välinen yhteys toteutuu bussilla 30 min välein ja vaihdot Tampereen keskusta suunnitellaan 30 min välein liikennöivään lähijunaan
- Ideaparkilla ja Sääksjärvellä toteutettu merkittäviä maankäytön- ja infranhankkeita
 - Monipuolista palvelurakennetta ja asumista

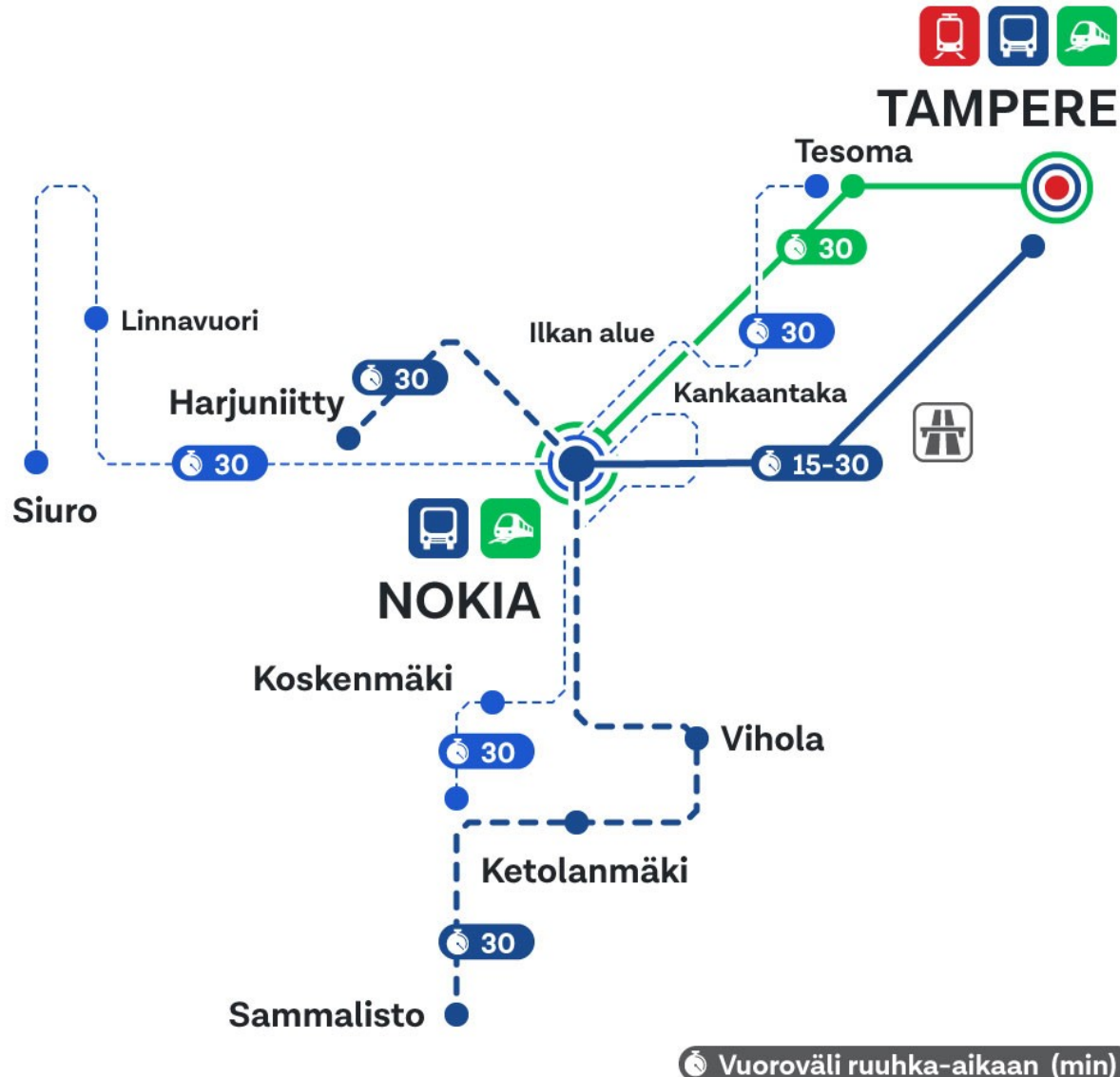
Kangasalan ja Oriveden runkolinjasto 2030-luvulla (seudun visiotyö 2030-luvulle)

- Kangasalan keskustan, nauhataajaman ja Lentolan välille päivittäinen yhteys vähintään 15 min välein
- Yhteys Tampereen ja Kangasalan välillä 7,5 min välein arkisin ja viikonloppuisin vähintään 15 min välein
- Lentolan alue on muodostunut joukkoliikenteen hubiksi, jossa asiointi on helppoa niin Tampereen kuin Kangasalan puolelta
 - Lentolasta 7,5 min välein yhteys Linnainmaalle
- Ruutanassa yhteys muodostuu junaliikenteellä ja yhteydellä vähintään koulupäivisin omaan kuntakeskukseen
- Oriveden keskustaan muodostuu lähijunaliikenteellä tunnin välein yhteys Tampereelle
 - Yhteydet Pohjois-Orivedelle muodostuvat liityntäyhteyksinä
- Lamminrahkasta tarjotaan liityntäliikenteellä yhteys Linnainmaan ratikkapysäkeille
 - Liikennöinti voidaan toteuttaa joko jokaiselle tai joka toiselle ratikalle
- Kangasalan nauhataajamassa maankäyttö kehittyy ja uusia palveluita ja asumista sijoittuu yhä enemmän Kangasalan keskustan ja Lentolan väliselle alueelle

Nokian joukkoliikenteen visio 2030-luvun alkupuolella

(seudun visiotyö 2030-luvulle)

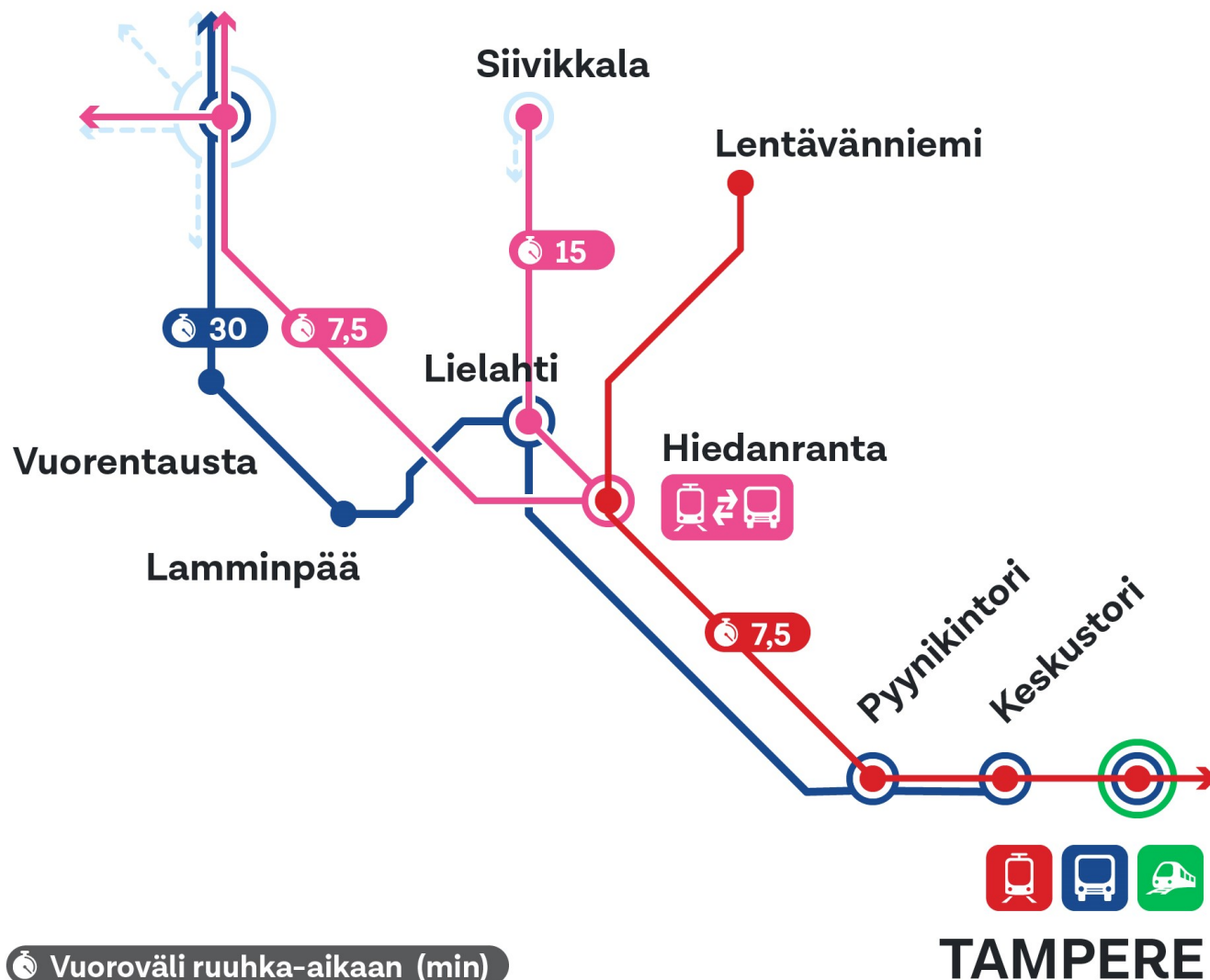
- Lähijunaliikennettä 30 min välein Nokian ja Tampereen välillä
 - Edellyttäen:
 - Nokian matkakeskuksen toteutus
 - Lielähti – Tesoma kaksoisraide
 - Junavuorojen oston lisääminen edellyttää Nokialta huomattavaa lisärahoitusta
- Lähijunaliikennöintiin kytketty Nokian sisäinen liikennöinti, joka yhdistää palvelut ja asumisen kunnassa
 - Selvästi sisäisiä linjoja Etelä-Nokialta ja Siuro-Linnavuoren -alueilta sekä Kankaantaa-Ilkka -alueilta
- Bussiliikenne Nokian asemalta Tampereelle Keskustorille Nokian nauhataajamasta vähintään 30 min välein
- Toiselle Pohjois-Nokian alueelle voidaan tarjota vaihdotonta yhteyttä Tampereelle, junaliikenteen korvatussa yhteyden Harjuniityn ja Tampereen välillä

YLÖJÄRVI

Ylöjärven joukkoliikenteen visio 2030-luvun alkupuolella

(seudun visiotyö 2030-luvulle)

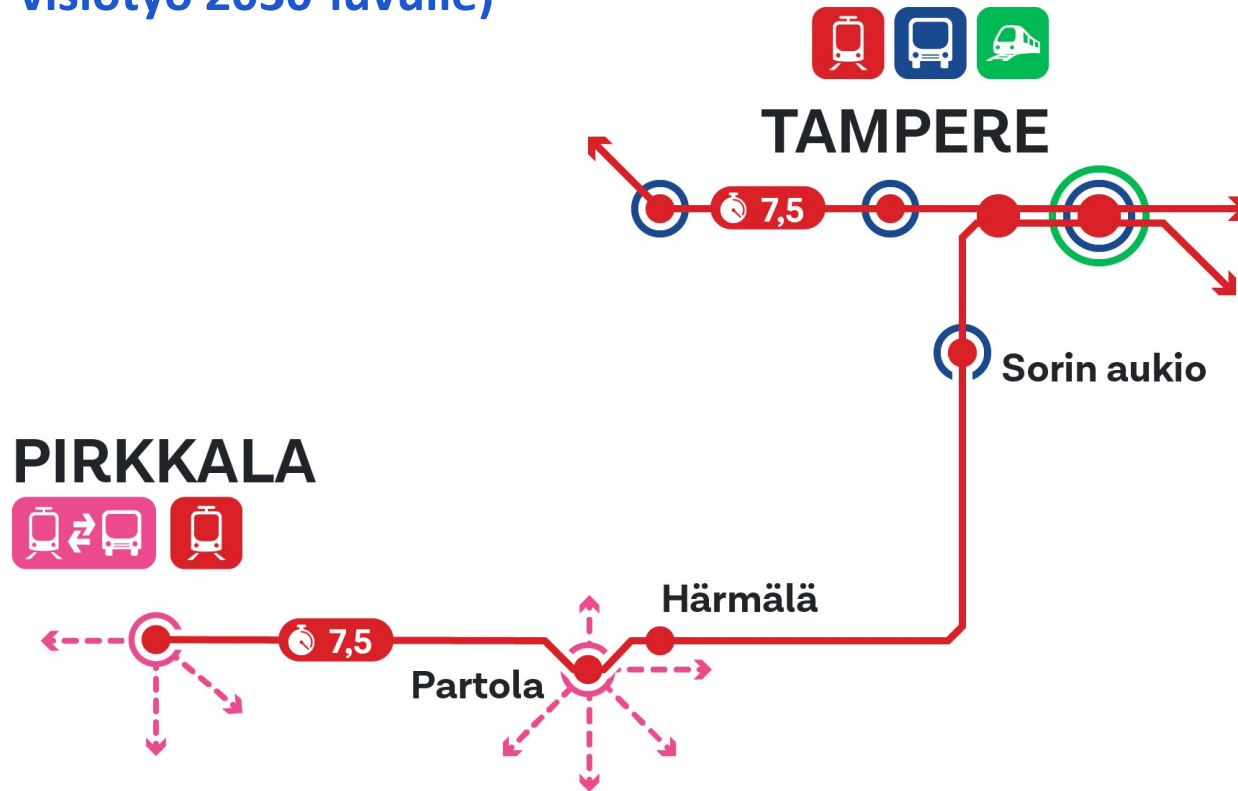
- Liityntäliikennettä Hiedanrannan ratikkapysäkille tarjotaan jokaiseen ratikkaan
 - Infratoimenpiteitä on tehtävä niin Mikkolantien tuntumassa kuin Metsäkylän suunnalla, esimerkiksi Pallotien avaus
 - Mäkkylän kehittäminen ja kytkeytyminen liityntälinjastoon
- Siivikkalasta tarjotaan edelleen liityntäliikenteellä yhteydet joka toiseen ratikkaan Hiedanrantaan

nysse.fi

Pirkkala joukkoliikenteen visio 2030-luvulla (seudun

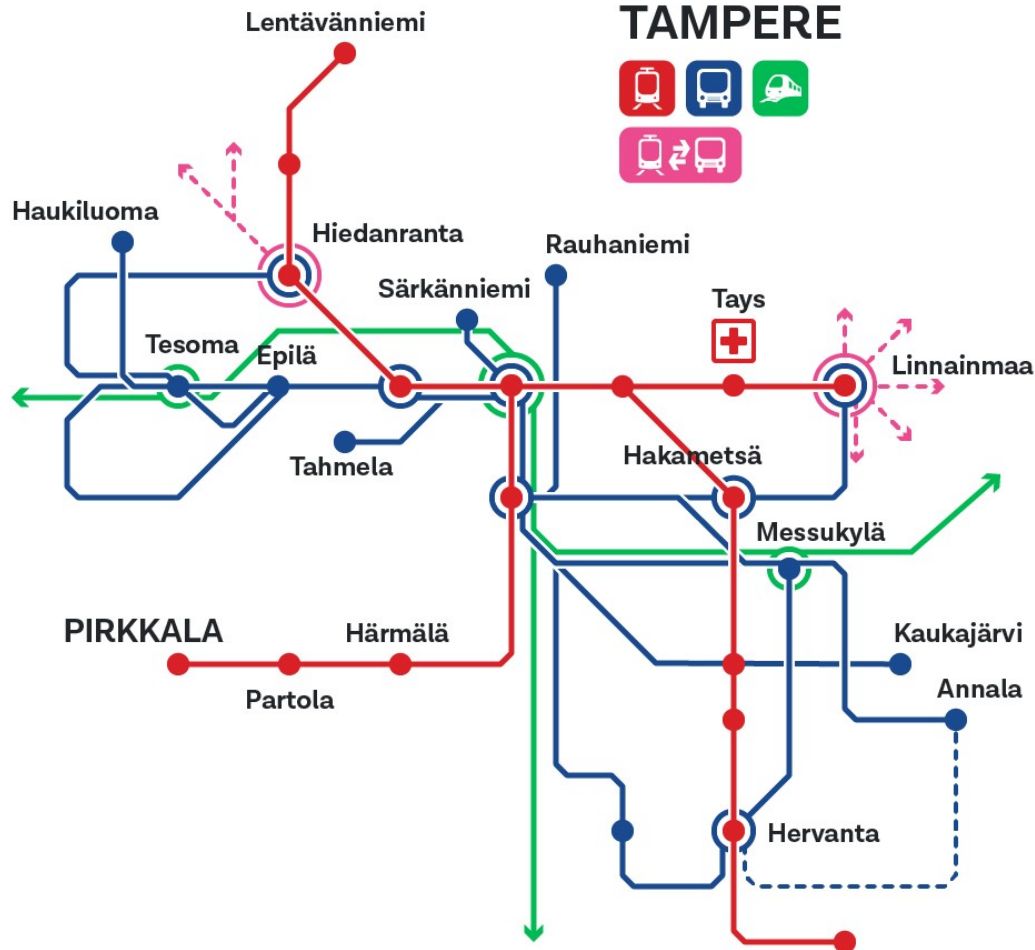
visiotyö 2030-luvulle)

- Pirkkalan joukkoliikenne pohjautuu raitiotieliikenteeseen ja muu joukkoliikennepalvelu kytkeytyy ratikkaan
 - Vaihtoyhteydet bussista ratikkaan suunnitellaan niin Partolassa kuin Suupalla
 - Liityntäliikenteitä eri puolilta Pirkkalaa voidaan liikennöidä 15 min tai 7,5 min vuorotarjonnalla riippuen kunnan taho- ja tilanteesta

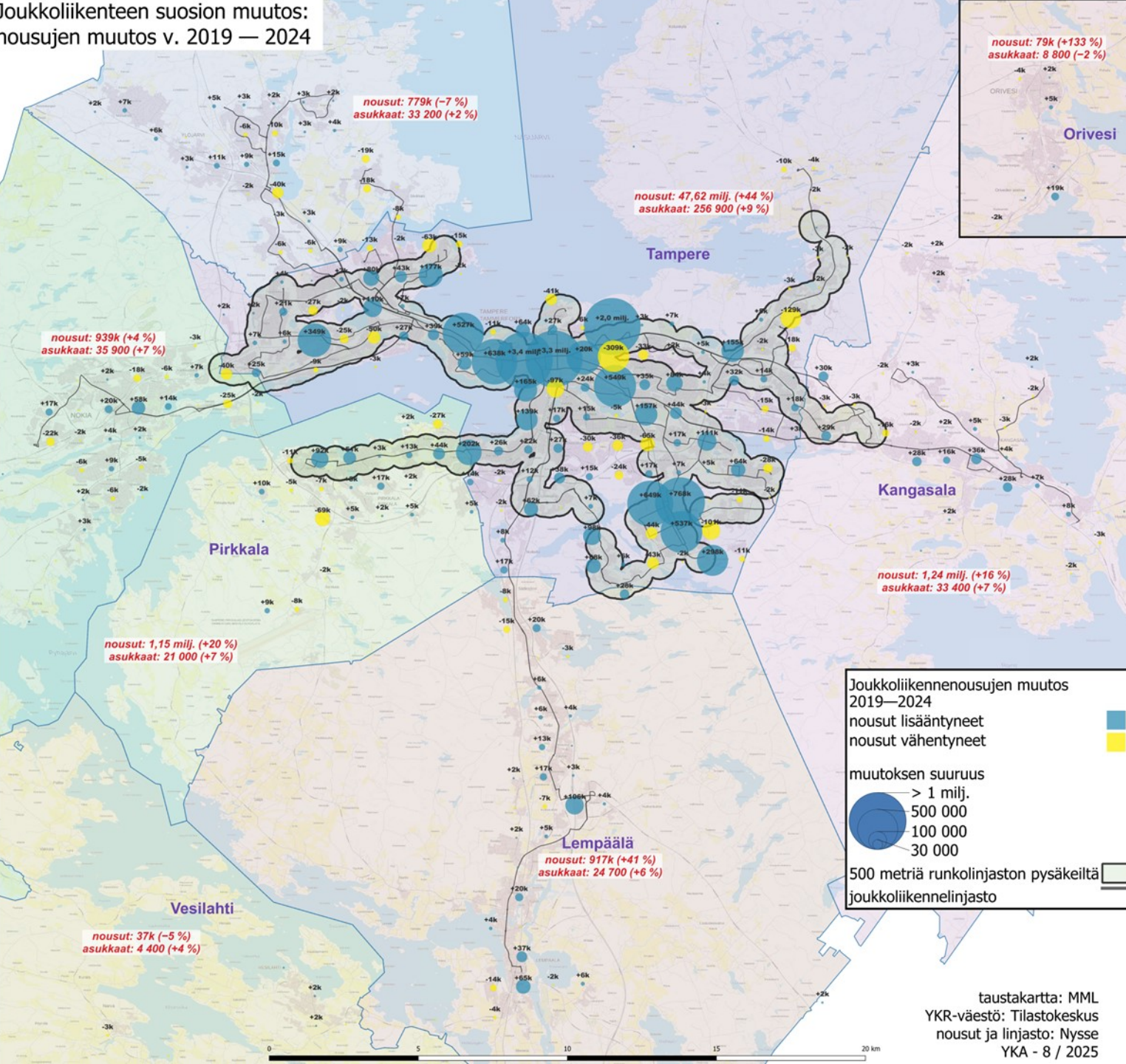
Tampereen runkolinjasto 2030-luvulla (seudun visiotyö)

2030-luvulle)

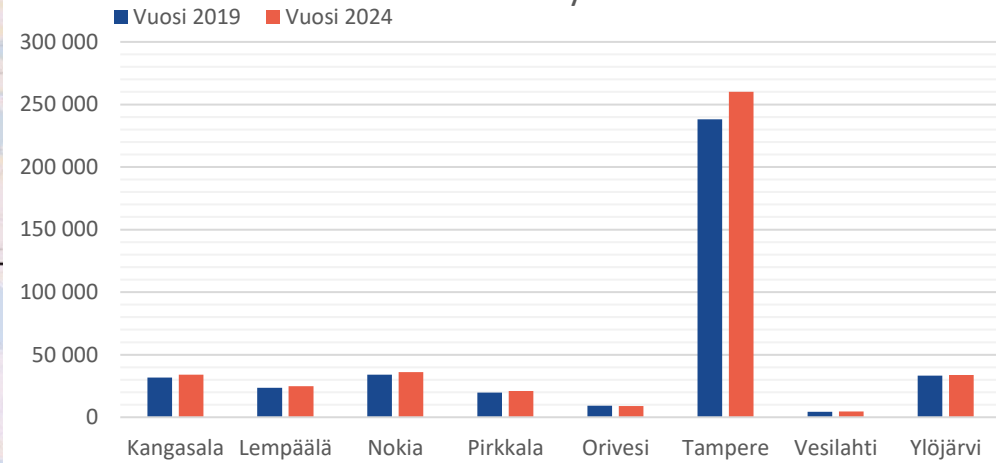

- Runkolinjastoa on tarkoitus ylläpitää ja vuorotarjontaa kehittää jokaisen linjan osalta
- Ratikka tulee korvaamaan osan bussilinjastosta 2030-luvulla
- Vuorotarjonnan kehittämisessä seurataan aktiivisesti maankäytön kehittämistä ja tehostamista

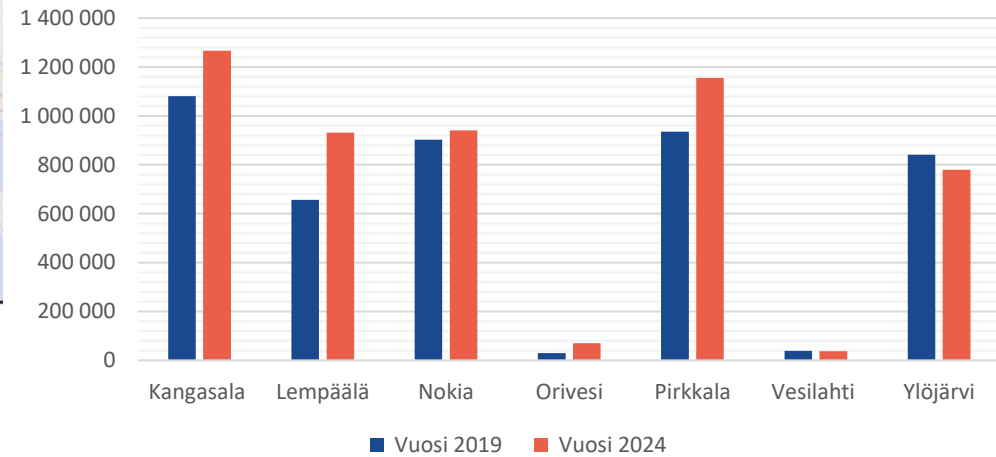
Joukkoliikenteen suosion muutos:
nousujen muutos v. 2019 — 2024

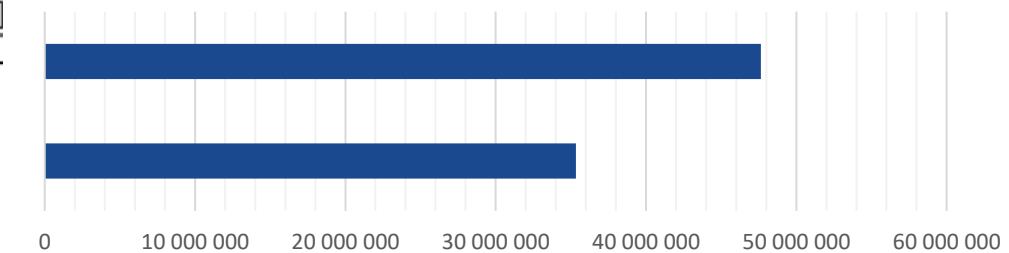
Asukasmäärän kehitys 2019-2024

Kuntakohtaisia nousuja 2019-2024

Tampereen nousut 2019-2024

Mitä tänään käydään läpi?

~~Työn taustaa~~

Uudistetut palvelutasoluokat

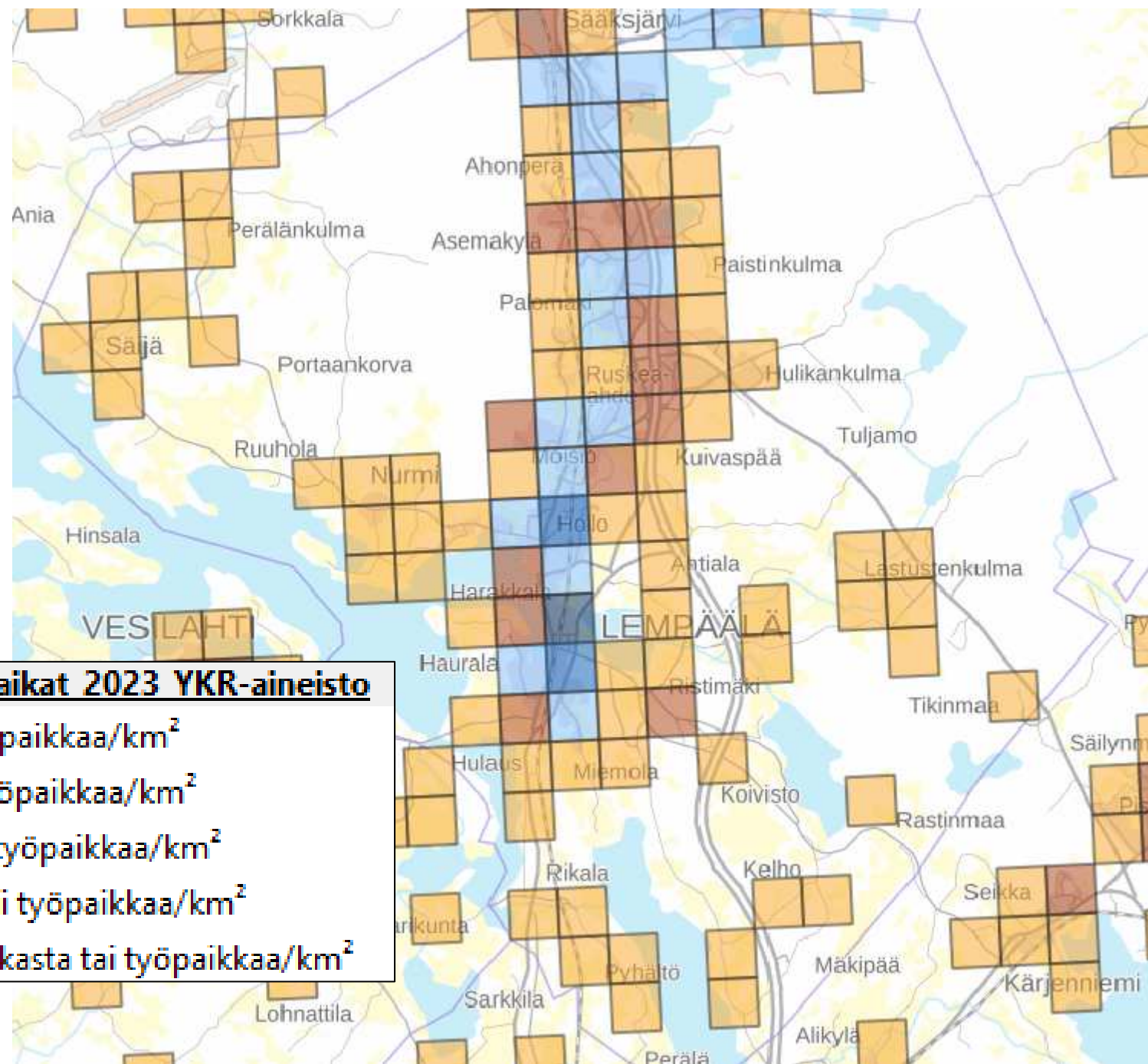
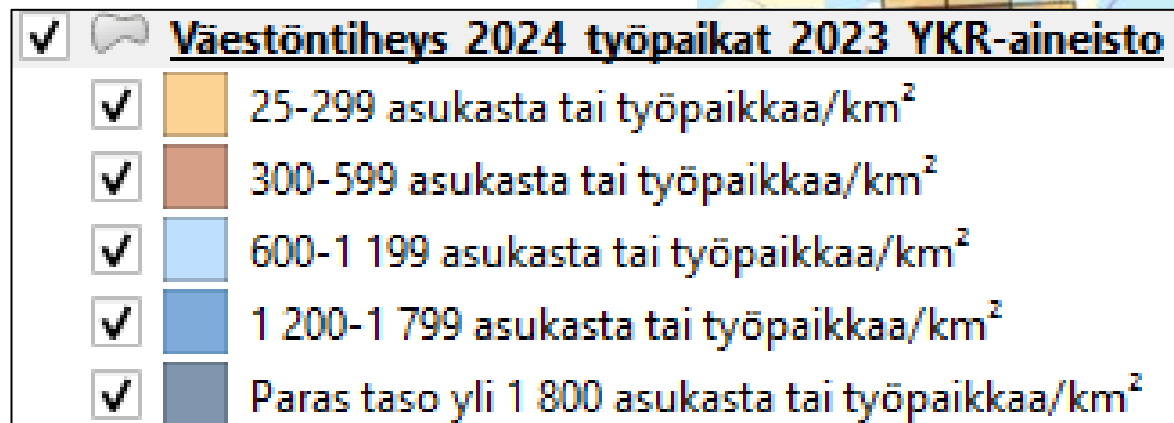
Joukkoliikenteen alueellinen
palvelutasomäärittely vuosille
2026-2030

Luokkien määrittely

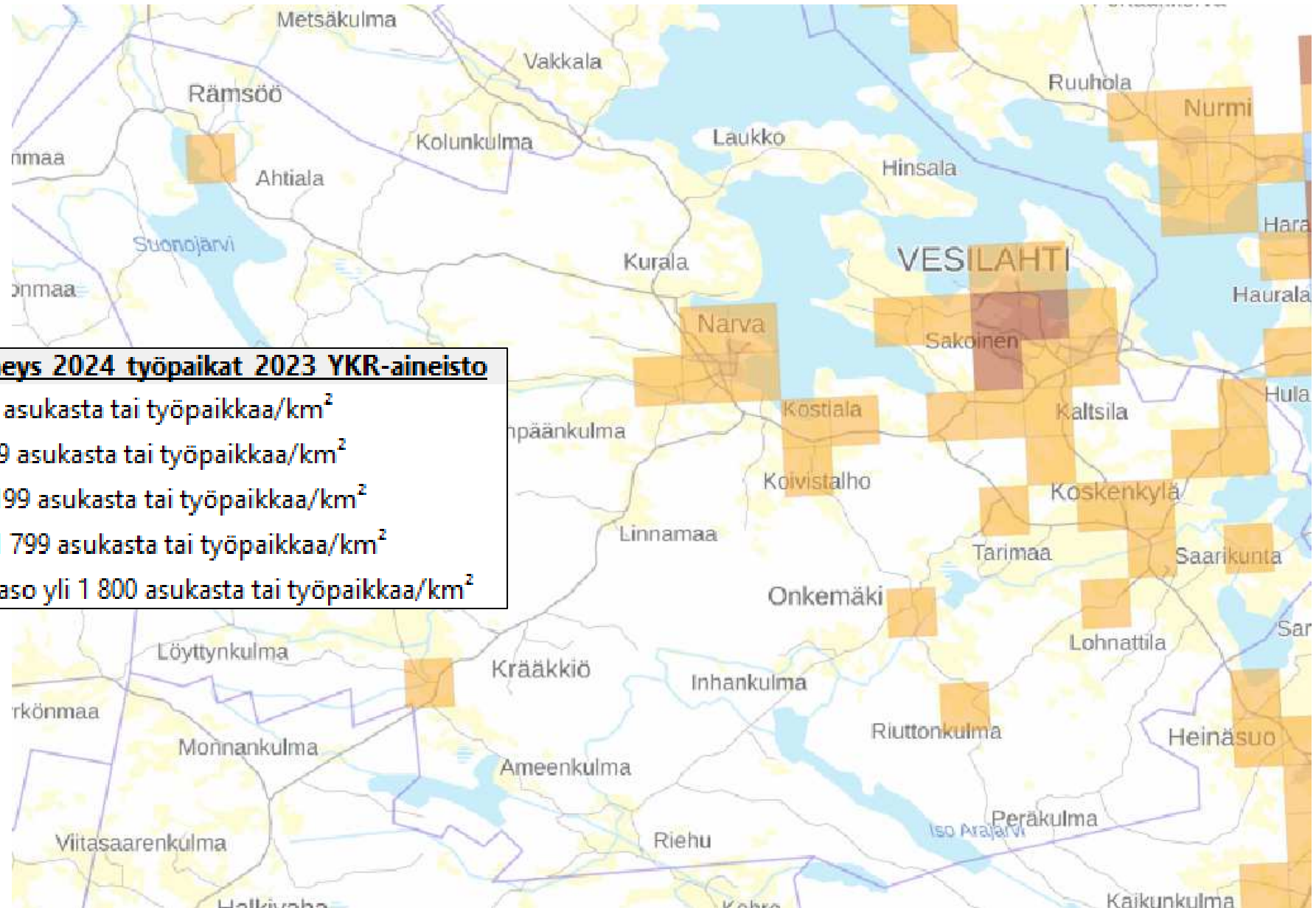
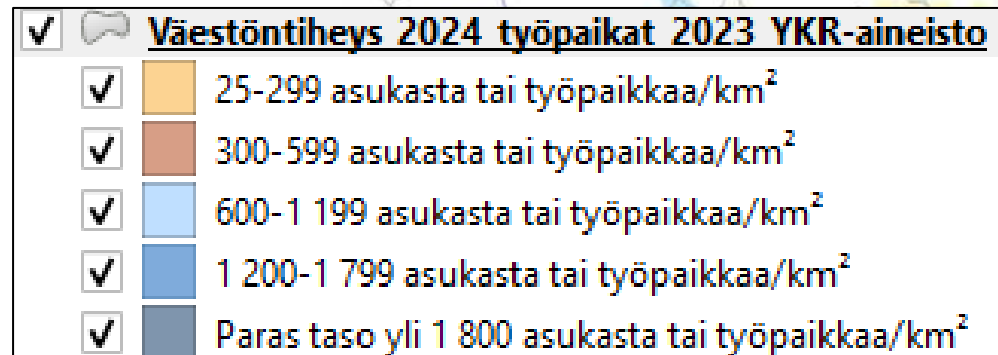
- Luokkien määrittelyssä on hyödynnetty data-aineistoa
 - Tiedot pohjautuvat YKR-aineistoon vuosilta 2024 (väestö) ja 2023 (työpaikat)
- Nysse on luonut raja-arvot siihen, kuinka paljon asukkaita ja työpaikkoja pitäisi alueella olla, jotta tiettyä palvelutasoluokkaa voitaisiin ylläpitää
 - Raja-arvot on laskettu raitiotien periaatteiden mukaisesti (3 000 asukasta tai työpaikkaa noin 600 metrin päässä pysäkistä), ja suhteuttamalla bussin kapasiteetti ja vuoromäärä samalla periaatteella
- Väestötiheyden ja työpaikkojen lisäksi on tutkittu Nyssen nousijatietoja vuodelta 2024
 - Nousijatietojen raja-arvot pohjautuvat Nyssen asiantuntija-arvioon
 - Nousijatieto ei ole määräävä vaan antaa lisätietoa siitä, kuinka palvelua käytetään ja ovatko esim. väestö- ja työpaikkamäärät yhtä korkealla tasolla kuin nousut > viitteitä taloudelliseen raamin
- Tämän lisäksi on tutkittu kuntien kanssa maankäytön kehittämistä ja maankäytön muutosta
 - Mihin tulossa uusia asukkaita ja mihin työpaikkoja, syksyllä 2025 pidetyt työpajat

<i>Määrittelyn tiivistelmä</i>	Taso 1 Paras palvelu	Taso 2 Hyvä palvelu	Taso 3 Kohtalainen palvelu	Taso 4 Rajallinen palvelu	Taso 5 Kohdennettu palvelu
<i>Maankäyttö</i>	Monipuolinen, tiheästi rakennettu aluekeskus.	Asumista ja työpaikkoja. Tiivis lähiö.	Asumista ja teollisuutta. Väljempi lähiö.	Väljää rakentamista. Reuna-alue. Taajama.	Maaseutu, kylä, haja-asutusalue tai pientaloalue.
<i>väestötiheys ja 50 % työpaikoista muodostavat/km²</i>	1 800 (tai yli) asukasta tai työpaikkaa/km ²	1 200 – 1 800 asukasta tai työpaikkaa/km ²	600 – 1 200 asukasta tai työpaikkaa/km ²	300 – 600 asukasta tai työpaikkaa/km ²	300 (tai alle) asukasta tai työpaikkaa/km ²
<i>Matkustajat/km² /v</i>	100 000 (tai yli), arkipäivisin yli 330 nousua	55 000 – 100 000, arkipäivisin noin 250 nousua	27 000 – 55 000, arkipäivisin noin 130 nousua	8 000 – 27 000, arkipäivisin noin 55 nousua	8 000 (tai alle), arkipäivisin alle 25 nousua

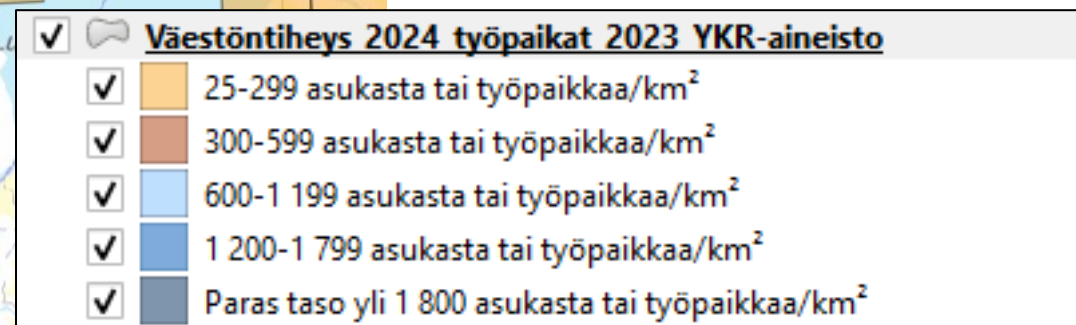
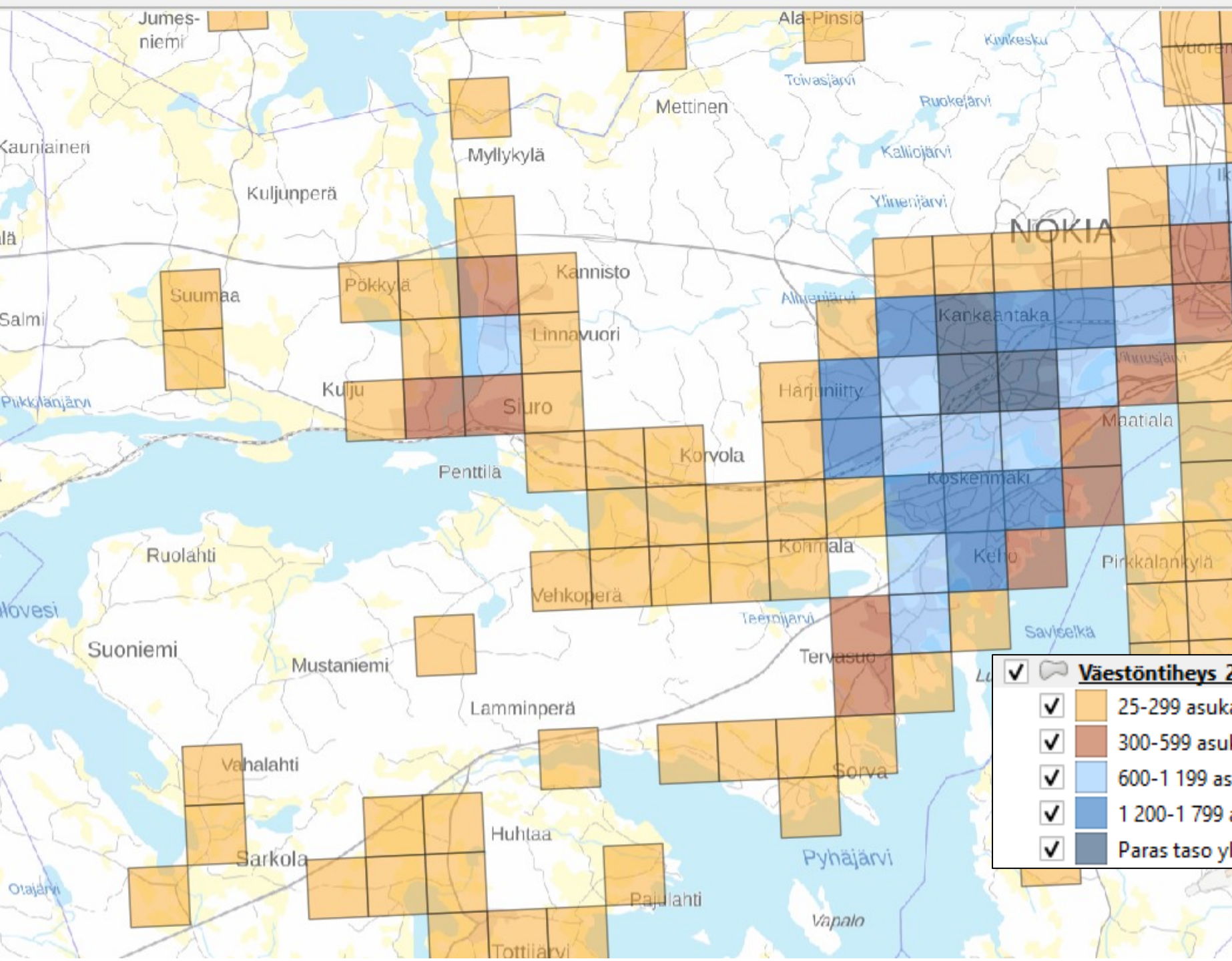
Lempäälän nykytila

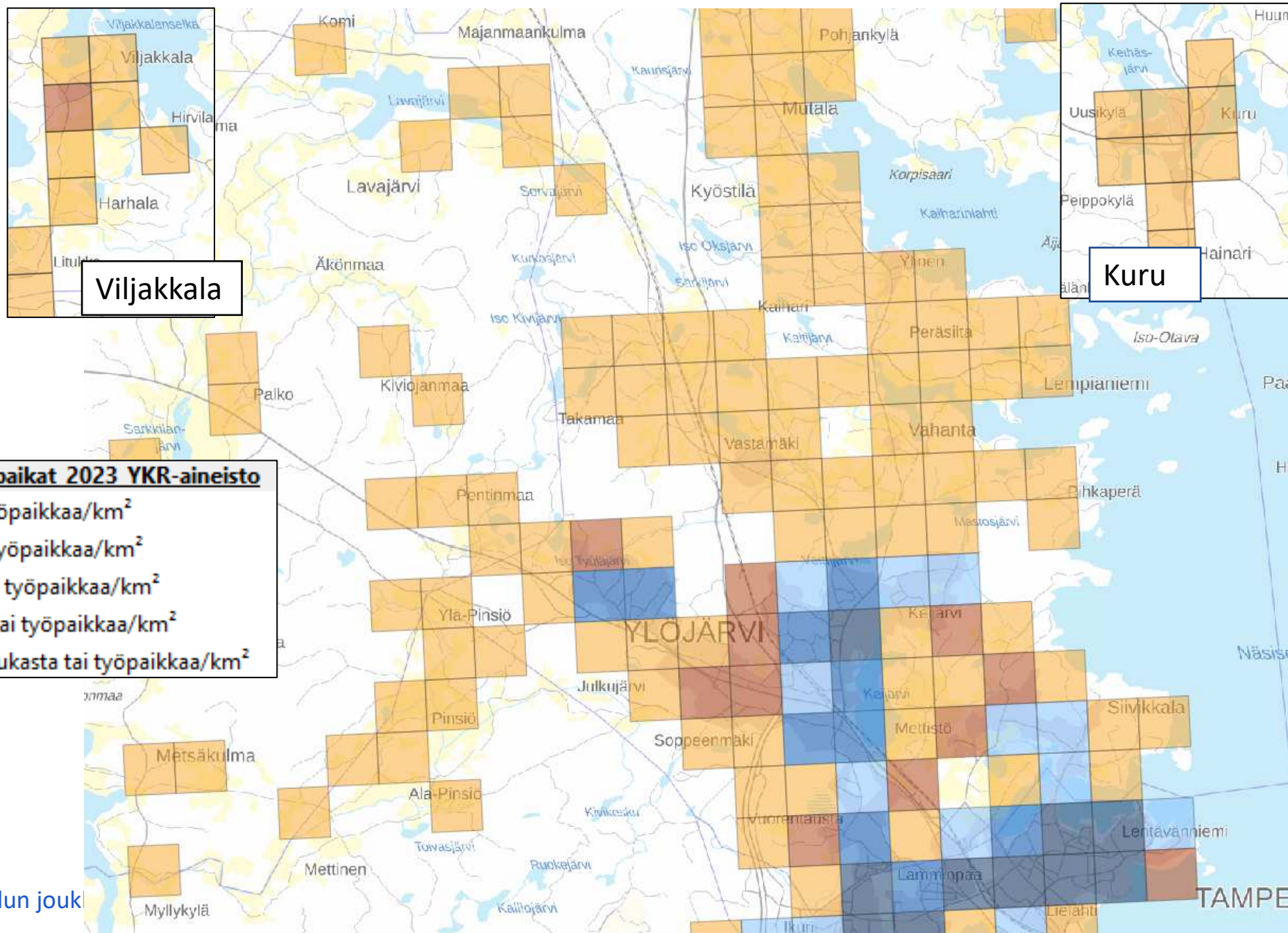
Vesilahden nykytila

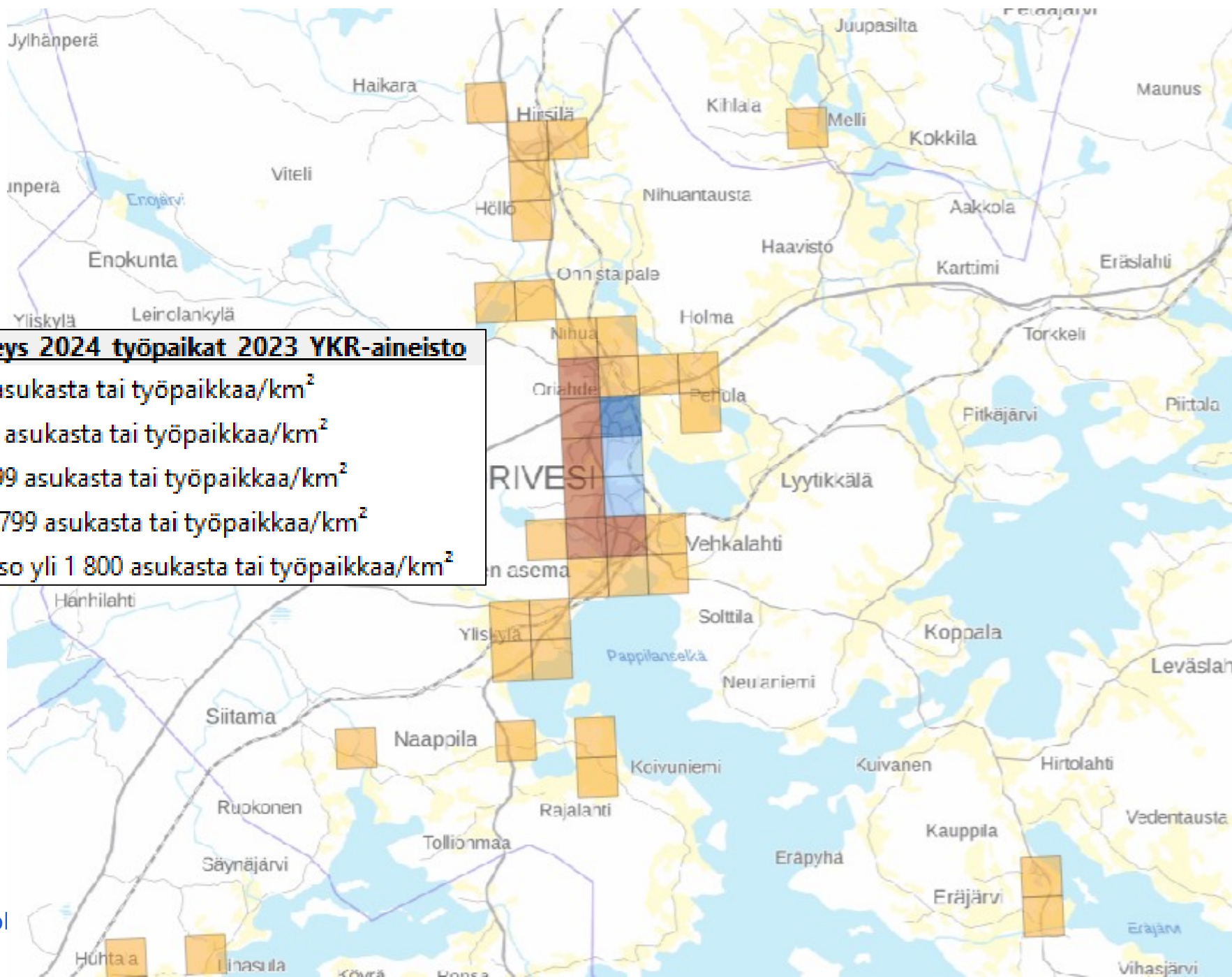
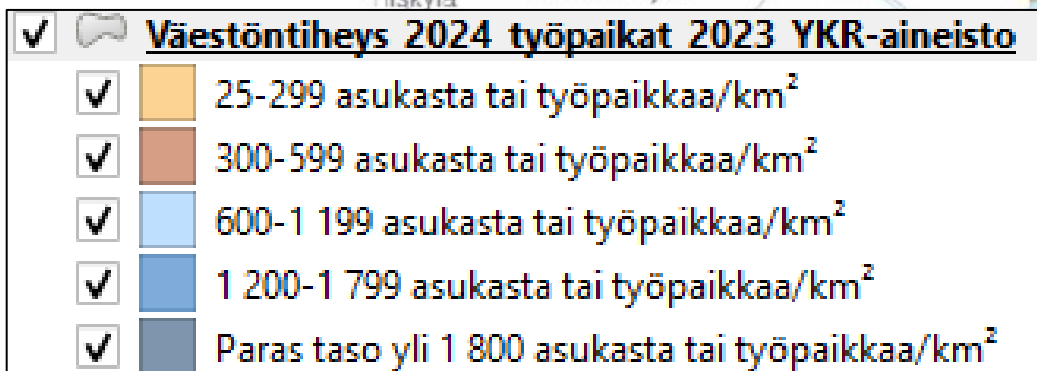
Nokian nykytila

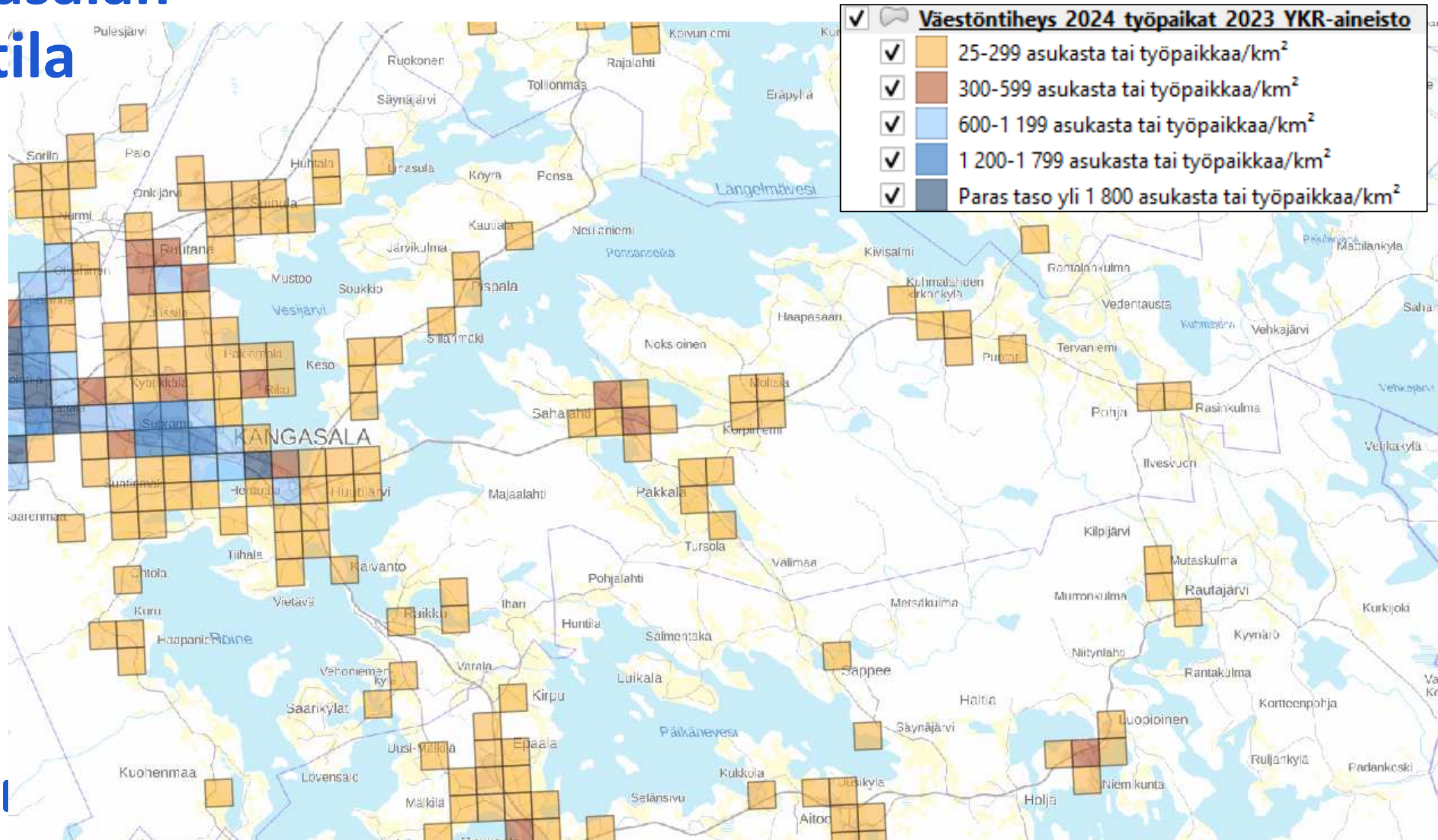
Ylöjärven nykytila

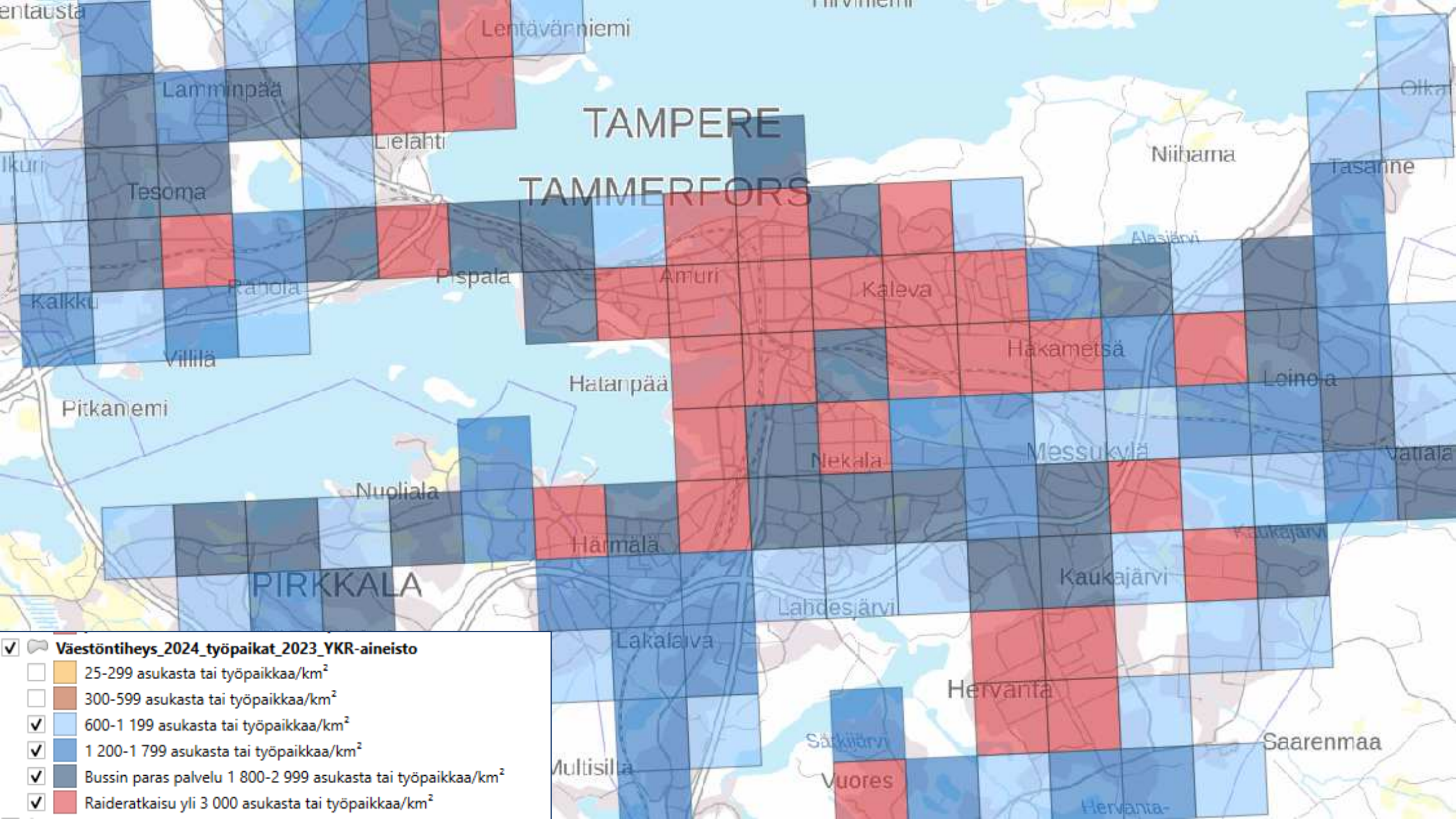

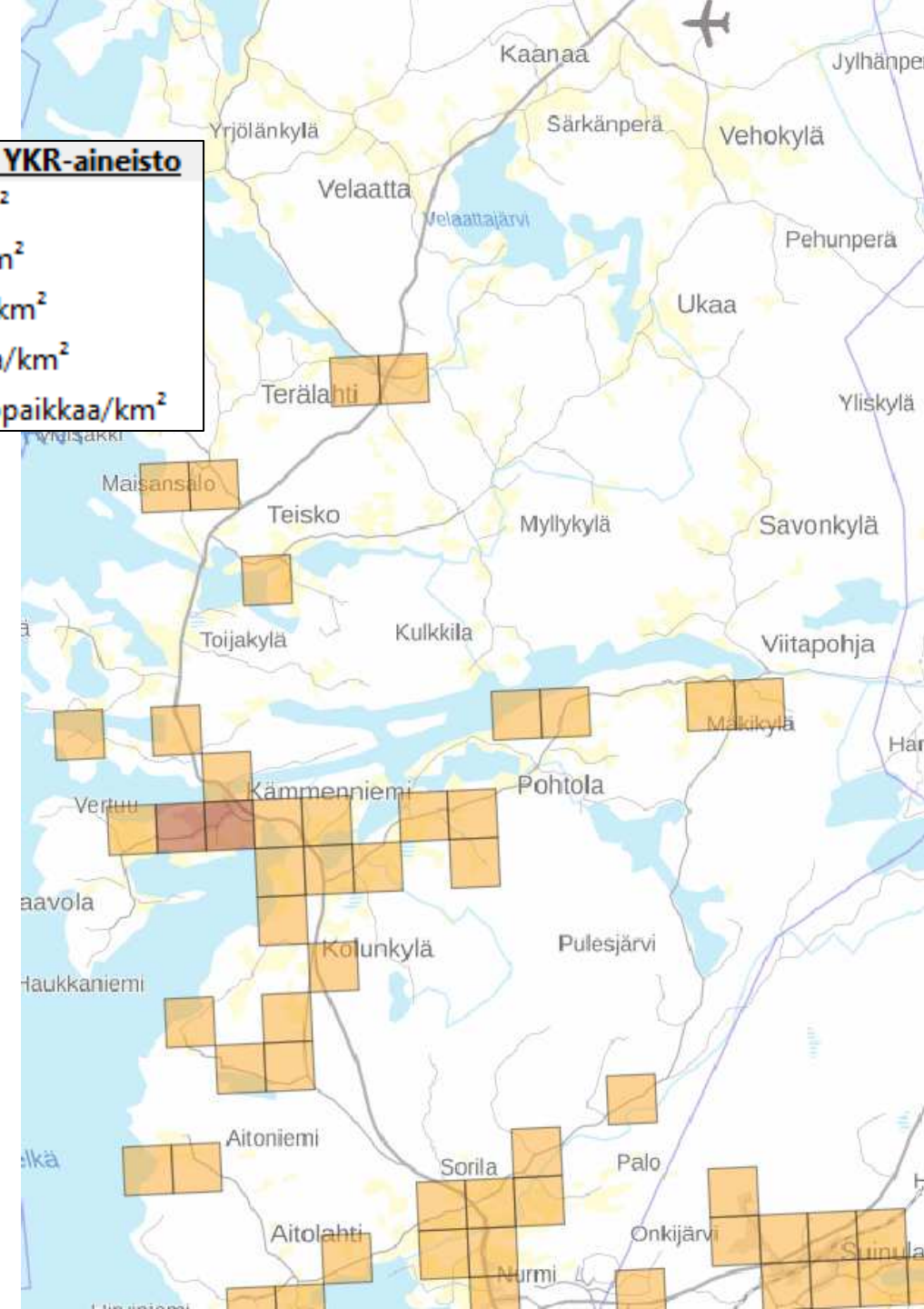
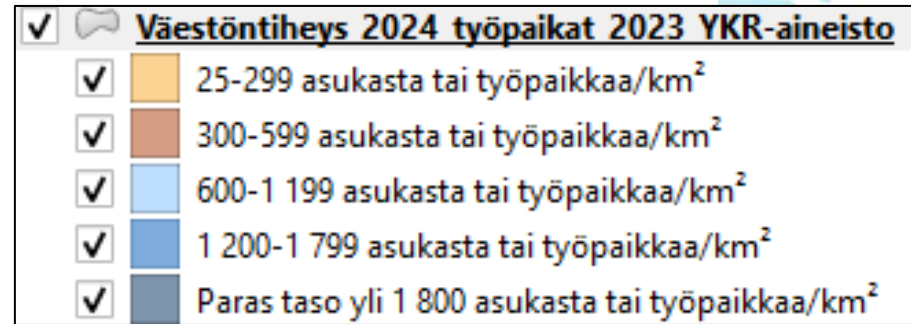
Oriveden nykytila

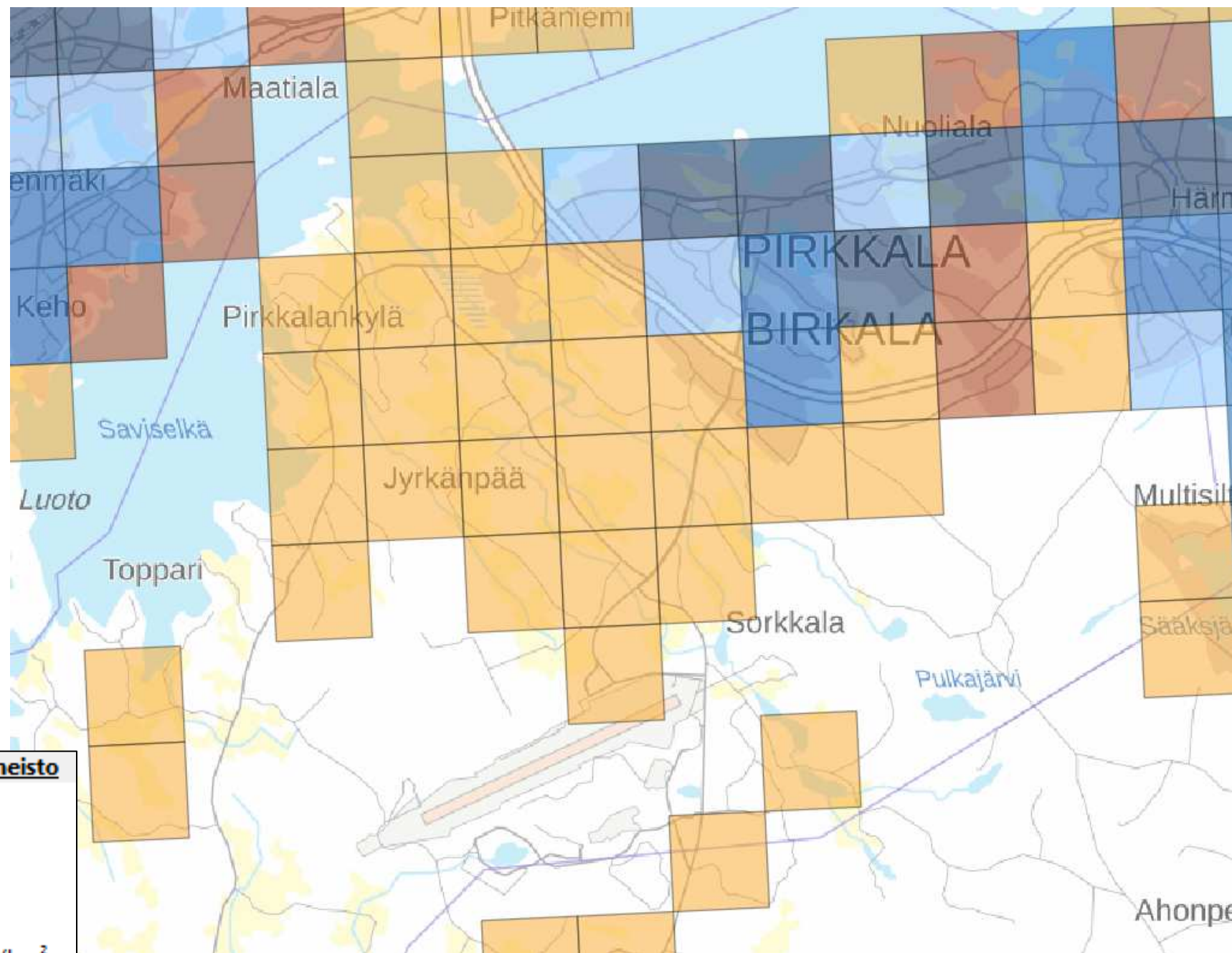
Kangasalan nykytila

Pirkkalan nykytila

Luokkien vuoromäärän ja liikennöintiajan määrittely

- Luokkiin on määritelty ohjeellinen liikennöintiaika ja tuntikohtainen vuoromäärä arkisin klo 7-18 välillä
- Ohjeellinen liikennöintiaika ilmaiseen väliä, jolloin liikennepalvelua alueella tarjotaan
 - Mikäli liikennöinti käynnistyy esim. klo 6.00 alueelta lähdetään kohti keskustaa klo 6.00
 - Illalla viimeinen vuoro ja sen lähtöaika tarkoittaa, että keskusta-alueelta lähdetään esim. klo 23 kohti aluetta
- Ohjeellinen vuoromäärätavoite arkisin klo 7-18 välillä ilmaisee, kuinka monta vuoroa tunnissa liikennepalvelua tarjotaan
 - Tarjonta voi muodostua useasta linjasta tai esimerkiksi bussin ja junan tarjonnasta
 - Työssä ei osoiteta tuntikohtaista vuoromäärätavoitetta viikonloppuun tai arkeen klo 18-07 välille, vaan yleistavoitteena on, ettei viikonloppuisin tai arkisin tuntikohtainen vuoromäärä laskisi arjen tasosta, kuin enintään 50 %. Yöt ja varhaisaamut arvioidaan erikseen.
 - Tämä tarkoittaa, että jos luokassa 2. arjen vuoromäärätavoite tunnissa klo 7-18 välillä on 4 vuoroa tunnissa, viikonloppuisin vuoromäärä tunnissa voisi tippua enintään 2 vuoroon tunnissa.

Määrittelyn tiivistelmä	Taso 1 Paras palvelu	Taso 2 Hyvä palvelu	Taso 3 Kohtalainen palvelu	Taso 4 Rajallinen palvelu	Taso 5 Kohdennettu palvelu
Ohjeellinen palveluaika Arki Lauantai Sunnuntai	Arkisin klo 04-01 (04) Lauantaisin klo 04-04 Sunnuntaisin klo 04-01	Arkisin klo 05-23 Lauantaisin klo 06-23 Sunnuntaisin klo 09-22	Arkisin klo 06-23 Lauantaisin klo 07-23 Sunnuntaisin klo 10-22	Arkisin klo 06-21 Lauantaisin klo 08-21 Sunnuntaisin klo 10-21	Arkiaamuisin ja -iltapäivisin. Muina aikoina joitain vuoroja.
Vuorojen määrä/h arkisin klo 7-18	6+	4	2	1	Enintään 1 vuoro/h. Ei vakioitua vuorotarjontaa.
Palvelukausi	Vuoden jokaisena päivänä.	Läpi vuoden, ei jouluna ja juhannuksena.	Läpi vuoden, ei jouluna ja juhannuksena.	Arkisin, saatavuus vaihtelee viikonloppuisin.	Pääsääntöisesti oppilaitosten lukuvuosi. Rajoitettu lomakausina.
Matkan vaivattomuus	Kattavasti suoria yhteyksiä. Sopii monipuolisiin matkustustarpeisiin.	Toimivat yhteydet ja perustason vuorotarjonta.	Vaatii jonkin verran suunnittelua. Odotusajat ovat pidempiä.	Vaatii paljon suunnittelua.	Vaatii tarkkuutta ja paljon suunnittelua. Matka pysäkille tai paremman palvelutason pariin voi olla pidempi (tai maastonmuotojen vuoksi hankala).

Luokkajako ja periaatteet hyväksytty joukkoliikennelautakunnassa 8.10.2025 §73

Määrittelyn tiivistelmä	Taso 1 Paras palvelu	Taso 2 Hyvä palvelu	Taso 3 Kohtalainen palvelu	Taso 4 Rajallinen palvelu	Taso 5 Kohdennettu palvelu
Maankäyttö	Monipuolinen, tiheästi rakennettu aluekeskus.	Asumista ja työpaikkoja. Tiivis lähiö.	Asumista ja teollisuutta. Väljempi lähiö.	Väljää rakentamista. Reuna-alue. Taajama.	Maaseutu, kylä, haja-asutusalue tai pientaloalue.
1 km ² väestötiheys ja 50 % työpaikoista muodostavat	1 800 (tai yli) asukasta tai työpaikkaa	1 200 – 1 800 asukasta tai työpaikkaa	600 – 1 200 asukasta tai työpaikkaa	300 – 600 asukasta tai työpaikkaa	300 (tai alle) asukasta tai työpaikkaa
Matkustajat/km ² /v	100 000 (tai yli)	55 000 – 100 000	27 000 – 55 000	8 000 – 27 000	8 000 (tai alle)
Palvelukausi	Vuoden jokaisena päivänä.	Läpi vuoden, ei jouluna ja juhannuksena.	Läpi vuoden, ei jouluna ja juhannuksena.	Arkisin, saatavuus vaihtelee viikonloppuisin.	Pääsääntöisesti oppilaitosten lukuvuosi. Rajoitettu lomakausina.
Ohjeellinen palveluaika Alkaa: arki(la)su Päättyy: arki(pe/la)su	Alkaa klo: 04(04)04 Päättyy klo: 01(04)01	Alkaa klo: 05(06)09 Päättyy klo: 23(23)22	Alkaa klo: 06(07)10 Päättyy klo: 23(23)22	Alkaa klo: 06(08)10 Päättyy klo: 21(21)21	Arkiaamuisin ja -iltoapäivisin. Muina aikoina joitain vuoroja.
Vuorojen määrä/h arkisin klo 7-18	6+	4	2	1	Enintään 1 vuoro/h. Ei vakioitua vuorotarjontaa.
Matkan vaivattomuus	Kattavasti suoria yhteyksiä. Sopii monipuolisiin matkustustarpeisiin.	Toimivat yhteydet ja perustason vuorotarjonta.	Vaatii jonkin verran suunnittelua. Odotusajat ovat pidempiä.	Vaatii paljon suunnittelua.	Vaatii tarkkuutta ja paljon suunnittelua. Matka pysäkille tai paremman palvelutason pariin voi olla pidempi (tai maastonmuotojen vuoksi hankala).
Esimerkki alueesta	Hakametsä, Vatiala, Lempäälän keskusta, Nokian keskusta, Suuppa, Tesoma, Linnainmaa, Hervanta	Kurikka, Kalkku, Ilkko, Metsäkylä, Pohtola, Marjamäki, Sääksjärvi	Harjuniitty, Ranta-Kaarila, Kulju, Vanattara, Toivio, Ojala, Messukylä, Haavisto, Olkahinen, Rusko	Nurmi, Kämmeniemi, Pikonlinna, Ruutana, Orivesi, Huovi, Pitkäniemi, Kolmenkulma	Säijä, Höökinmäki, Kuru, Mutala, Takamaa, Terälahti, Mäntylä, Sahalahti, Kuhmalahti, Tottijärvi, Sarkola, Eräjärvi

Mitä tänään käydään läpi?

~~Työn taustaa~~

~~Uudistetut palvelutasoluokat~~

**Joukkoliikenteen alueellinen
palvelutasomäärittely vuosille
2026-2030**

Kuntakohtainen kartalle osoitettu palvelutaso

Palvelutasomäärittely kartalla

- Jokaiselle kunnalle on laadittu alueellinen kartalla näytettävä palvelutaso (karttakuva katuviivoina)
- Palvelutaso toimii seuraavan neljän-viiden vuoden ajan joukkoliikenteen palvelusuunnittelun ohjaavana toimijana

Muutokset kunnan joukkoliikennepalvelussa

- Ajankohta, jolloin palveluun voidaan sopimusten osalta tehdä muutoksia ja palvelutasoa alueellisesti muuttaa
- **Nopeat muutokset mahdollisia**, jos nykyinen sopimuskausi on päättymässä pian
- **Pidemmän aikavälin muutokset**, vasta sopimuskauden päättyessä ja hankinnan suunnittelun yhteydessä

Kunnan lausunto

- Kuvataan kunnan lausunnoissa esille nostetut keskeiset huomiot

Toimenpideohjelma

- Jokaiselle kunnalle on laadittu seurattavat ja kuntien hyväksymät toimenpiteet joukkoliikenteen kehittämiseksi
- Nysse edistää näiden toimenpiteiden toteutumista valtuustokauden aikana
- Toimenpideohjelmien toteutuminen raportoidaan seuraavalla palvelutasomäärittelykaudella

Kangasala

Palvelutasomäärittely kartalla

- Kangasalla palvelutasomäärittelyssä vuosille 2026-2030 on tunnistettu tarve jatkokehittää Kangasalan nauhataajaman joukkoliikennepalvelu ja rakentaa Vatialan kaupalliselle alueelle tiheämpää vuorotarjontaa.
- Kangasalla tunnistetaan myös, että tason 4. mukaista liikennepalvelua tulisi laajentaa koskemaan Pikonlinnaa, Metsäkulmaa ja Ruutanaa.
 - Taso 5. ylläpidetään Sahalahdella, Saarenmaantiellä, Kangasalan Asemalla, Suinulassa ja Pohjassa
- Kangasala panostaa maankäytössä merkittävästi maankäytön kehittämisessä nauhataajamaan etenkin keskustan, Pikkolan, Suoraman ja Vatiala/Lentolan alueella sekä Lamminrahkassa

Muutokset kunnan joukkoliikennepalvelussa

- **Pidemmän aikavälin muutokset**, vasta sopimuskauden päättyessä ja hankinnan suunnittelun yhteydessä
 - Vuosien 2028-2029 aikana

Kunnan lausunto

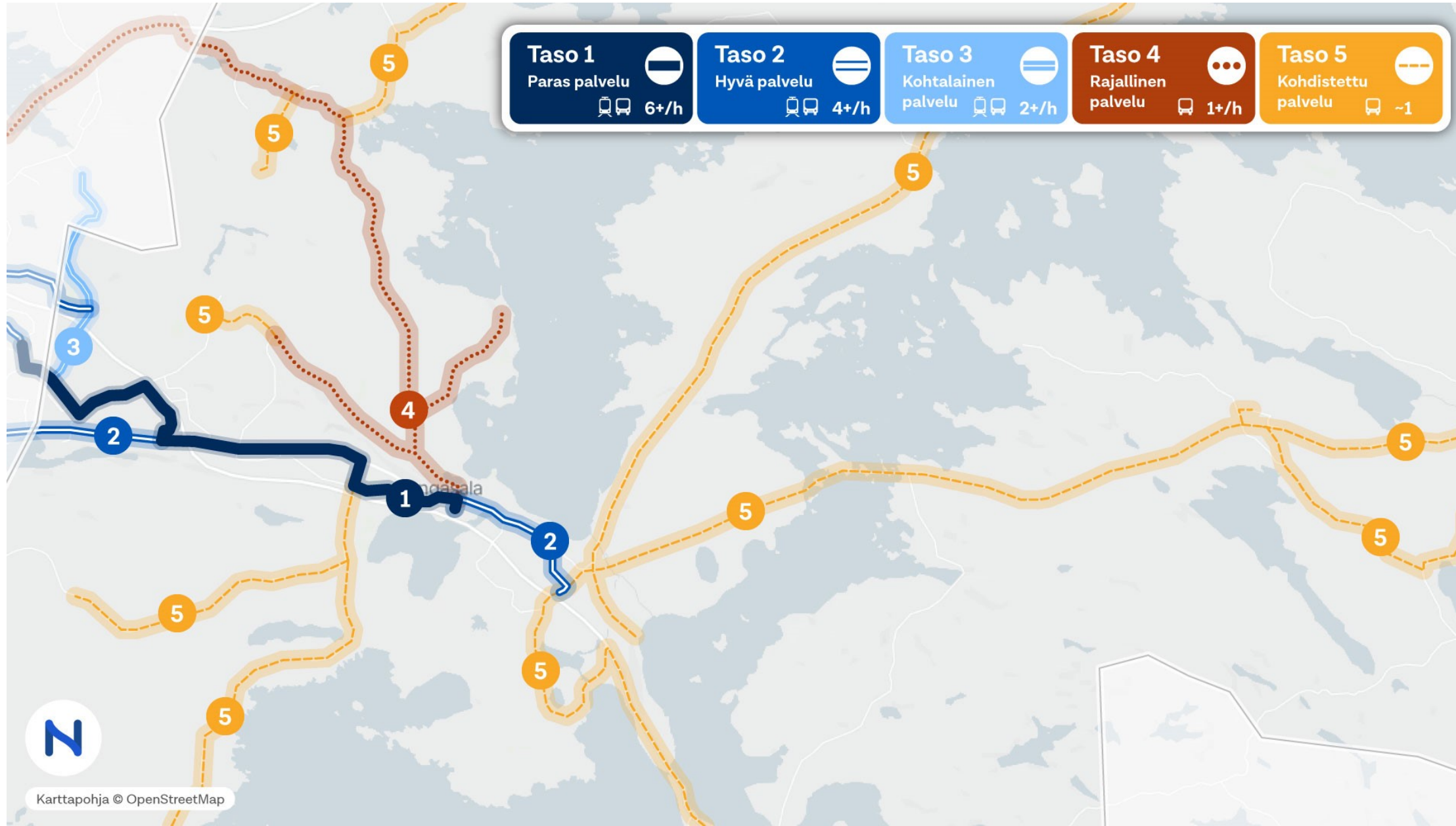
- Kangasalan kaupunki nostaa lausunnossaan esille, että kaikki liikenteen lisäykset tulisi olla kustannusneutraaleja tai vähintään hyvin harkittuja. Kangasala on jo pitkäaikaisesti kehittänyt joukkoliikennettä nauhataajaman kohdalla.

Kangasalla tekemisen painopisteet seuraavalle 5. vuodelle

1. **Vatiala/Lentolan** joukkoliikenteen solmupisteen vahvistaminen ja joukkoliikenneyhteyksien kehittäminen. Tavoitteena muodostaa päivittäinen **tiheä liikennöintiyhteys Kangasalan keskustaan, Lamminrahkaan ja Linnainmaalle.**
2. **Lamminrahkassa** tarkastellaan palvelutasoluokan nostoa: liityntäyhteyttä **ratikalle** sekä yhteys **Vatialaan**
3. **Uusien joukkoliikenneratkaisujen** (kutsuohjattuliikenne tai robottiliikenne) käyttöönotto uusien liikennöintisopimusten myötä **taajama-alueilla**

Kangasala

Palvelutasomäärittely kartalla

- Lempäälässä palvelutasomäärittelyssä vuosille 2026-2030 on tunnistettu tarve kehittää joukkoliikennepalveluita Hauralan, Maakalan ja Vanattaran alueilla.
- Tämän lisäksi on tunnistettu tarve muuttaa palvelutarjontaa Laasonportissa sekä Ruskea-ahteen alueilla. Lisäksi Lempäälässä kyläalueilla tarjotaan Nysse-liikenteenä kohdennettua palvelua.

Muutokset kunnan joukkoliikennepalvelussa

- **Nopeat muutokset mahdollisia**, muutokset pieniä
 - Esimerkiksi palvelutarjonnan muutokset Hauralan, Vanattaran sekä Laasonportin ja Ruskea-ahteen alueilla
- **Pidemmän aikavälin muutokset**, vasta sopimuskauden päättyessä ja hankinnan suunnittelun yhteydessä
 - Vuoden 2029 aikana

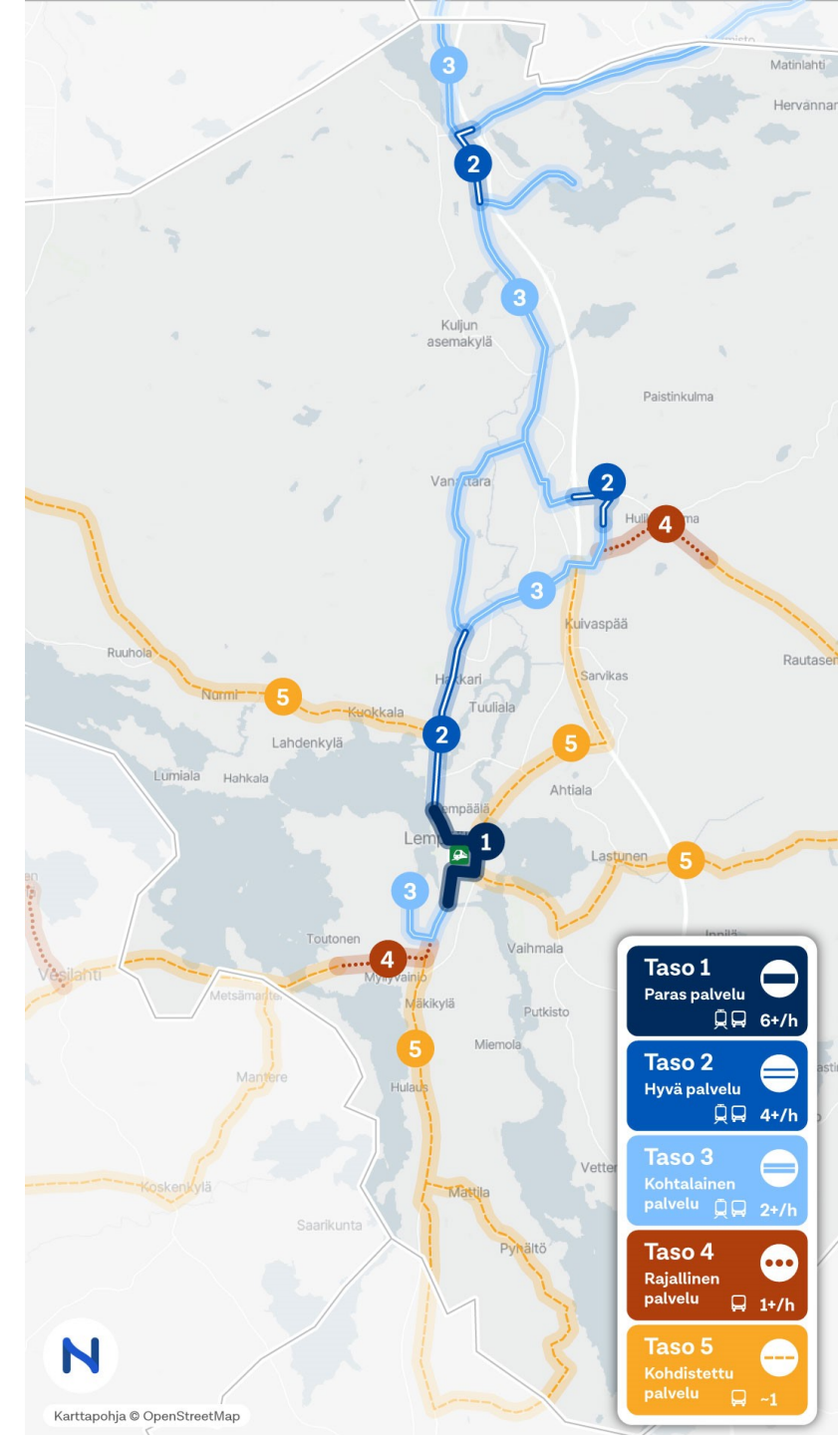
Kunnan lausunto

- Lempäälän kunta nostaa lausunnossaan Lempäälän maankäytön ja liikennepalvelun painopisteet ovat jatkossakin kuntakeskus, Marjamäki (Ideapark) ja Sääksjärvi.
- Kaikilla näillä alueilla on joukkoliikenteen rooli kriittinen ja sen toimintaedellytyksiä on kehitettävä niin infran kuin palvelun osalta
- Tämän lisäksi Lempäälän kunta nostaa esille uudet kehittyvät asumisalueet Hauralan, Vanattaran sekä Maakalan ja niiden joukkoliikennedyhteyksien tarkastelun
- Lempäälän kunta nostaa myös seutukunnat ylittävän yhteistyön rooliin ja etenkin linjan 60 Valkeakoski-Tampere -välisen liikenteen ja sen vaikutuksen Hulikankulman työpaikka-alueelle, Ideaparkille sekä Sääksjärvelle

Lempäälän tekemisen painopisteet seuraavalle 5. vuodelle

1. **Sääksjärven** kehittäminen joukkoliikenteen solmupisteeksi: junaseisakkeen toteutuksen edistäminen, laadukkaan **bussien solmupysäkin** kehittäminen, **vaihtoyhteyksien takaaminen** bussin ja junan välillä, joukkoliikennedyhteyden muodostuminen **Hervannan ja Sääksjärven** välillä sekä liikenteen uudelleen suunnittelu junaliikennöinnin pysähtyessä Sääksjärvellä.
 2. **Marjamäen (Ideaparkin)** kehittäminen joukkoliikenteen solmupisteinä: **joukkoliikenneinfran** kehittäminen koko Ideaparkinkadulla, **kevyen liikenteen** yhteyksien kehittäminen nykyisille ja mahdollisesti uusille bussipysäkeille, joukkoliikennedyhteyksien kehittäminen **Lempäälän nauhataajamasta** sekä nopean joukkoliikennedyhteyden kehittäminen **Tampereen ja Valkeakosken** suunnalta.
1. Palvelutasoluokan mukainen liikennepalvelun järjestäminen **Hauralassa, Maakalassa ja Vanattarassa.**

Lempäälä

Nokia

Palvelutasomäärittely kartalla

- Nokialla kehitetään Etelä- ja Pohjois-Nokialla joukkoliikenteen palvelutasoa ja samalla tarkennetaan kyläalueiden joukkoliikenteen palvelutasoa.
- Nokialla ylläpidetään palvelutason osalta tiheän vuorotarjonnan tasoa keskusta-alueella ja keskustan nauhataajamassa.
 - Omakoti- ja rivitaloalueilla sekä rakentuvilla uusilla alueilla ylläpidetään kohtalaista joukkoliikennepalvelua

Muutokset kunnan joukkoliikennepalvelussa

- **Nopeat muutokset mahdollisia**
 - Nokialla uusittu liikennekokonaisuus 08/2026
- **Pidemmän aikavälin muutokset**, vasta sopimuskauden päättyessä ja hankinnan suunnittelun yhteydessä
 - Vuoden 2028 aikana pieniä muutoksia

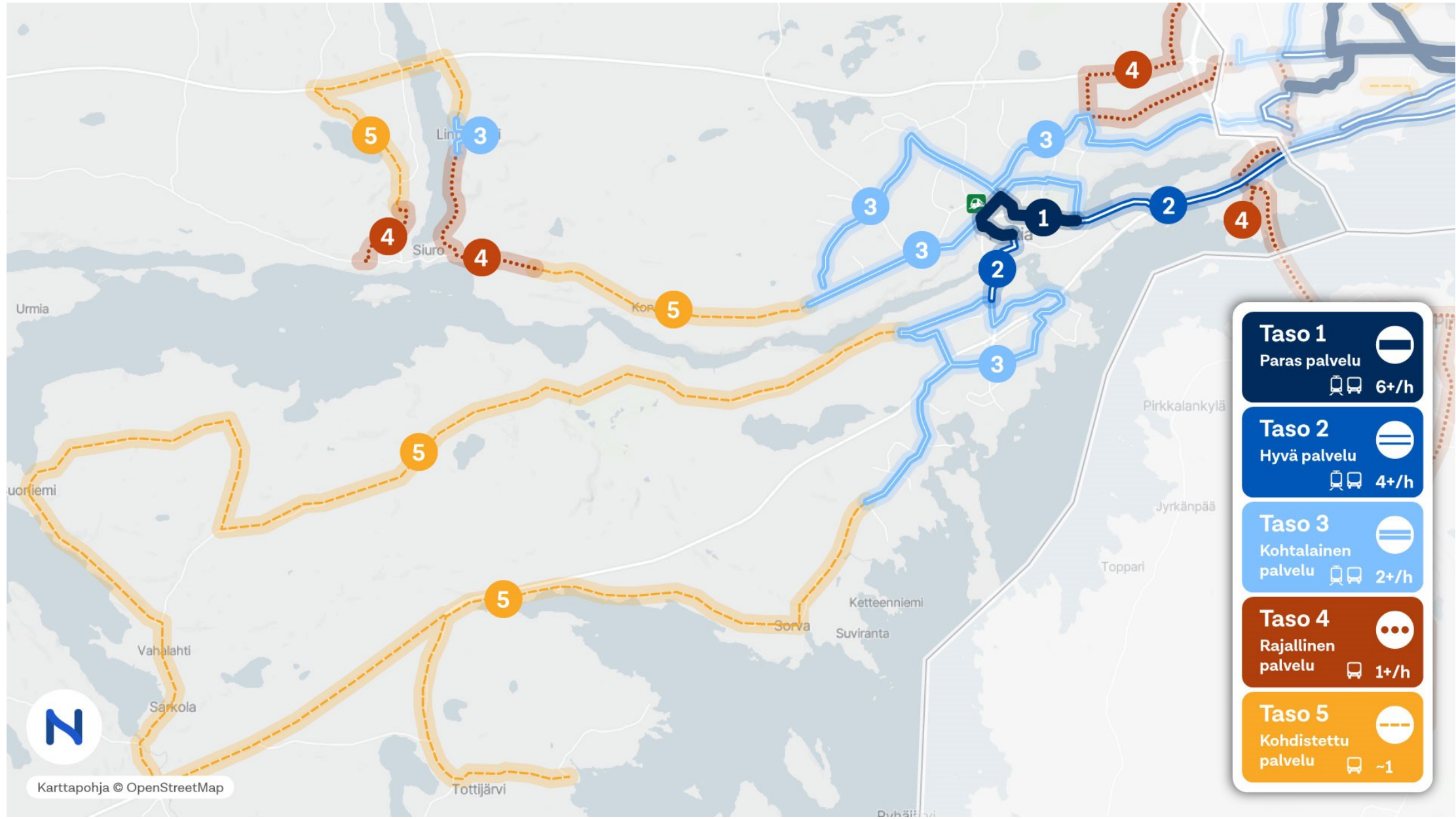
Kunnan lausunto

- Nokian kaupunki on lausunnossaan todennut, että elokuussa 2026 käynnistyvä liikennöintikokonaisuus vastaa monilta osin kunnan tavoitetilaa, kunhan joukkoliikennekustannukset eivät nouse.
- Nokian kaupunki näkee tärkeänä, että yhteyksiä kehitetään niin Kolmenkulman teollisuus- ja työpaikka-alueella kuin Harjuniityssä

Nokialla tekemisen painopisteet seuraavalle 5. vuodelle

1. **Ylläpidetään elokuussa 2026** käyttöönotettava linjastokokonaisuus, ja kehitetään palvelutarjontaa kysynnän myötä
2. Valmius toteuttaa ja ottaa käyttöön **Kolmenkulman alueelle** palvelutasoluokan mukainen palvelu, taloudellisesti hyväksyttävällä tasolla.
3. **Harjuniityn alueelle** tehdään palvelutasomäärittelykaudella 2026-2030 joukkoliikennesuunnitelma, joka ottaa huomioon alueella tehtävät pitkän aikavälin suunnitelmat liikenne- ja maankäyttöhankkeissa.

Nokia

NYSSE

Orivesi

Palvelutasomäärittely kartalla

- Orivedellä liikennepalvelu rakentuu nykyisellään bussin ja junan yhdistämisestä.
 - Tulevaisuudessa on mahdollista jatkaa tämän tyyppisellä kokonaisuudella tai pohjata liikennöinti pelkästään junaliikenteen varaan ja suunnitella kaupungin sisäinen liikennöinti yhteensopivaksi Oriveden asemalta lähteviin ja saapuviin juniin.

Muutokset kunnan joukkoliikennepalvelussa

- **Pidemmän aikavälin muutokset**, vasta sopimuskauden päättyessä ja hankinnan suunnittelun yhteydessä
 - Vuoden 2028 aikana muutokset mahdollisia

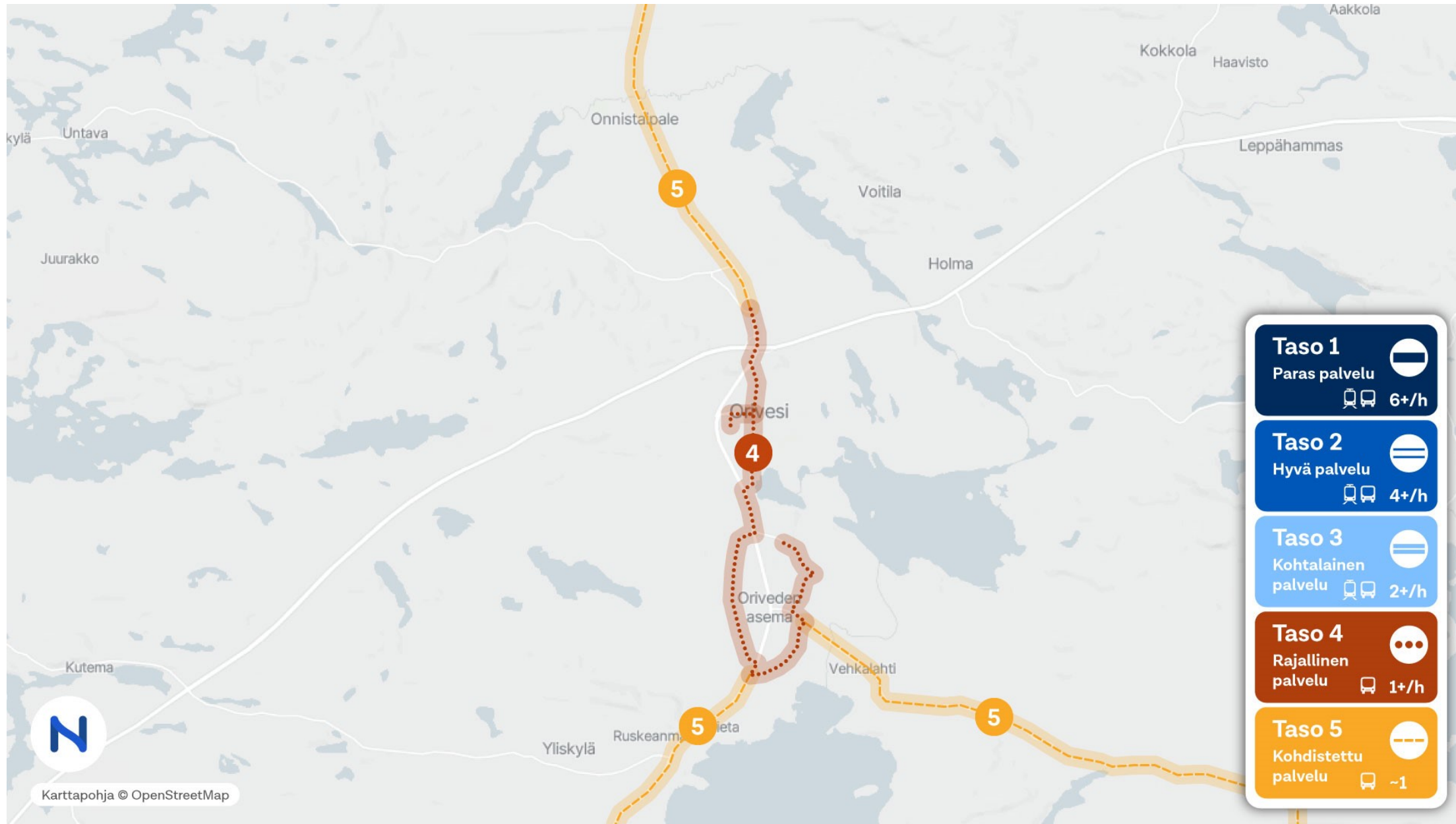
Kunnan lausunto

- Orivesi toteaa lausunnossaan, että palvelutarjontakokonaisuus on hyväksyttävä

Orivedellä tekemisen painopisteet seuraavalle 5. vuodelle

1. **Oriveden keskusta-alueen** palvelutasoluokan mukaisen liikennepalvelun järjestäminen perustuen **juniin ja busseihin**
2. **Junaliikenteen ja sisäisen liikenteen** yhteensovittaminen arkisin ja viikonloppuisin **Oriveden keskustan ja aseman välillä**

Orivesi

Pirkkala

Palvelutasomäärittely kartalla

- Pirkkalassa tunnistetaan tarve kehittää liikennepalvelua Pereellä, Loukonlahdessa sekä Kurikan alueella, lisäksi liikenteessä tunnistetaan tarve mukauttaa liikennepalvelua osassa Naistenmatkantietä ja kehätien eteläpuolella.
- Palvelutasomäärittelyssä halutaan myös tarkentaa taajama-alueen ulkopuolelle jäävien alueiden liikennepalvelua ja niiden kohdentamista.

Muutokset kunnan joukkoliikennepalvelussa

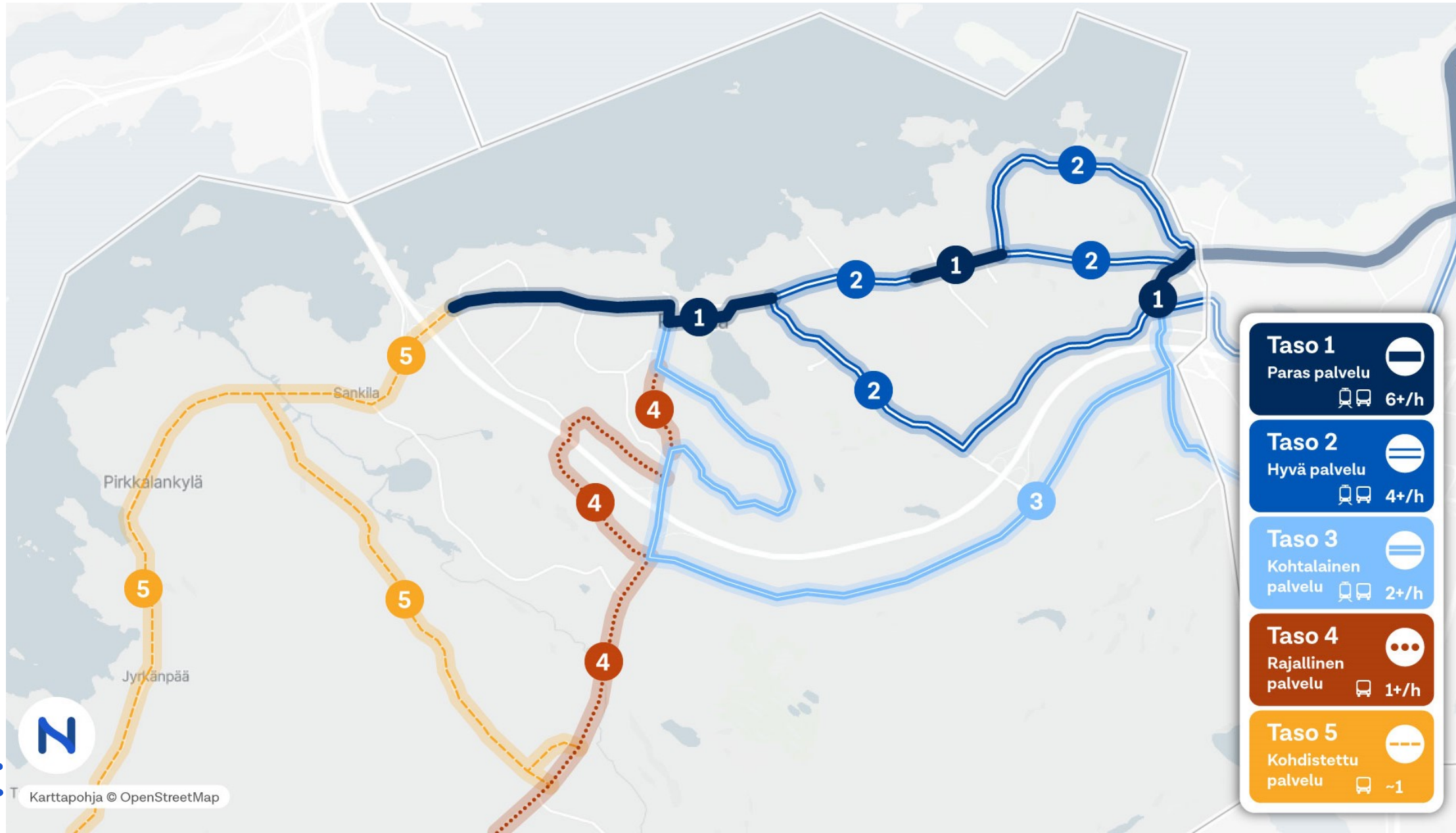
- **Pidemmän aikavälin muutokset**, vasta sopimuskauden päättyessä ja hankinnan suunnittelun yhteydessä
 - Vuoden 2028 aikana isoja muutoksia

Kunnan lausunto

- Pirkkalan kunta on lausunnossa todennut, että Naistenmatkantien tiheä liikennöinti mahdollistaa suurimpaan osaan kuntaan joukkoliikenteeseen pohjautuvan liikkumisen.
- Liikennepalvelua on syytä tarkastaa vielä palvelutasomäärittelykaudella Turrin ja Loukonlahden alueella kuten esitetylle tasolle on asetettu
- Liikennepalvelua suunniteltaessa on huomioitava myös reuna-alueille jäävien alueiden suunniteltu palvelutaso
- Pirkkala toteaa, että lentokentän palvelutasoa on pystyttävä muuttamaan mikäli liikenne lentoasemalla kehittyy

Pirkkalassa tekemisen painopisteet seuraavalle 5. vuodelle

1. **Linjasto 2028 -suunnittelu Partolan ratikka-aikaan.** Suunnittelussa tarkastellaan myös linjastokokonaisuutta mahdollisessa **Suupan ratikka-ajassa**.
2. Joukkoliikennesuunnitelman tekeminen **Sankilan ja Pirkkalankylän alueille**, asemakaavojen edetessä.
3. **Uusien joukkoliikenneratkaisujen** (kutsuohjattuliikenne tai robottiliikenne) käyttöönotto **taajama-alueilla**

Tampere

Palvelutasomäärittely kartalla

- Tampereen liikennepalvelua on runsaasti suunniteltu tasoon 1.
- Helpommin ymmärrettävyyden kannalta Tampere on jaettu 4. eri alueeseen, jotta alueita olisi helpompi tulkita
- Alueellisessa palvelutasomäärittelyssä tunnistetaan alueita, joissa nykyinen palvelutaso ei kohtaa suunniteltua tavoitetasoa – toisaalta kaupungin alueella on runsaasti myös alueita, joissa nykyinen palvelutaso on alueen asukas- ja työpaikkamäärään huomattavan korkea ja tavoitetasoa voidaan laskea
- Tampereen tiheän joukkoliikenneverkoston muodostaa raitiotien kanssa tulevat Superbussilinjat, jotka palvelevat kaupungin asukkaita myös niillä alueilla, joihin raideinvestointeja ei olla tekemässä

Muutokset kunnan joukkoliikennepalvelussa

- **Pidemmän aikavälin muutokset**, vasta sopimuskauden päättyessä ja hankinnan suunnittelun yhteydessä
 - Vuoden 2028 aikana isoja muutoksia vähintään Etelä-Tampereella, mutta myös Superbussien vaikutusalueella

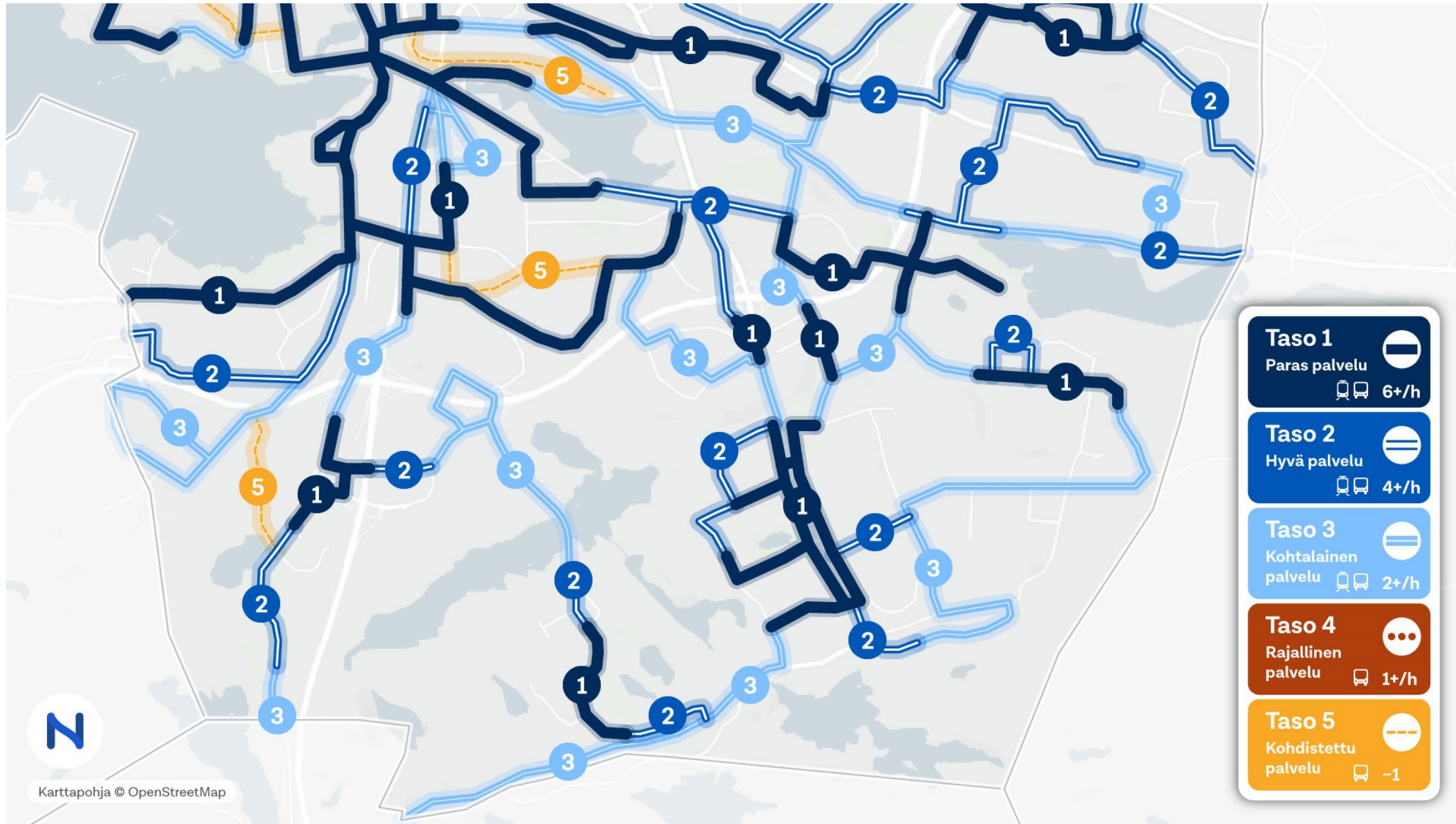
Kunnan lausunto

- Tampereen kaupunki ei anna sisäisiin töihin lausuntoa
- Palvelutasomäärittelyä ja etenkin tekemisen painopisteitä on esitelty Tampereen kaupungin sisäisissä työryhmissä muun muassa strategisen maankäytön –työryhmässä

Tampereella tekemisen painopisteet seuraavalle 5. vuodelle

1. Hyödynnämme **Tampereen strategian kaupunginosaohjelmia** osana linjastosuunnittelua, **korostettujen alueiden** (Annala, Kaukajärvi, Peltolampi, Multisilta, Tesoma ja Hervanta) sekä **seuranta-alueiden** (Härmälä, Lielähti, Linnainmaa, Lentävänniemi, Kalkku, Nekala) osalta.
 - Annala, Kaukajärvi, Linnainmaa, Tesoma ja Kalkku tukeutuvat vuonna 2028 käynnistyvään **superbussiliikenteeseen** linjat 7 (Linnainmaa-Tesoma) ja 8 (Annala-Haukiluoma)
 - **Ratikkaliikennöinti** tarjoaa joukkoliikenneyhteyksiä jo nykyisellään Hervantaan ja Lentävänniemeeseen sekä vuonna 2028 Härmälään
 - Osana **Nyssen 2028 linjastosuunnittelua** tullaan suunnittelemaan Multisillan, Peltolammin ja Nekalan joukkoliikennematkaisu
2. **Tampereen kaupungin maankäyttöpolitiikan** mukaisesti joukkoliikenneyhteyksikkö on vahvasti ohjaamassa joukkoliikenteen ja maankäytön kytkeytymistä toisiinsa suunnittelun varhaisessa vaiheessa
 - Yhteensovituksessa huomioidaan erityisesti **nykyisen ja tulevan raitiotieverkoston pysäkkialueet ja superbussilinjojen vaikutusalueet**
 - Varmistetaan Tampereen asemakaavaohjelman laadinnassa **joukkoliikenteen suunnittelu**
 - **Asemakaavoittamattomat katuyhteydet**, joilla parannetaan joukkoliikenteen verkostoa ja alueen joukkoliikennepalvelua esimerkiksi Koljontien puhkaisu Kuntokadulle, joukkoliikennekatuna
3. **Infrakehittäminen**
 - Selkeytämme joukkoliikenteen roolia **liityntäpysäköinnin** konseptissa
 - Liityntäpysäköinnin organisointi, seudulliset tavoitteet ja kehityspolku, kustannusjakoperusteet ja asiakashinnoittelu
 - Liityntäpysäköinti suunnitellaan ja sijoitetaan Tampereella ainoastaan tason 1. alueille
 - Parannamme **joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä** katuverkolla
 - Vahvistetaan joukkoliikenteen luotettavuutta: täsmällisyyteen liittyvät parannukset, matkaketjujen sujuvuus
 - Tiivistetään yhteistyötä infran kehityshankkeissa: superbussireitit, katusaneeraukset, asemakaavoitus

Etelä-Tampere

Itä-Tampere

Länsi-Tampere

Pohjois-Tampere

Vesilahti

Palvelutasomäärittely kartalla

- Vesilahdella palvelutasomäärittelyssä näkyvät kaksi luokkaa, jotka kuvastavat kunnan joukkoliikenteen järjestämistarpeita.
- Narvan ja Koskenkylän tunnistetaan kohdennetun palvelun tarve, kun taas Vesilahden kirkonkylässä on tarve tarjota rajallista palvelua.

Muutokset kunnan joukkoliikennepalvelussa

- **Pidemmän aikavälin muutokset**, vasta sopimuskauden päättyessä ja hankinnan suunnittelun yhteydessä
 - Vuoden 2029 aikana

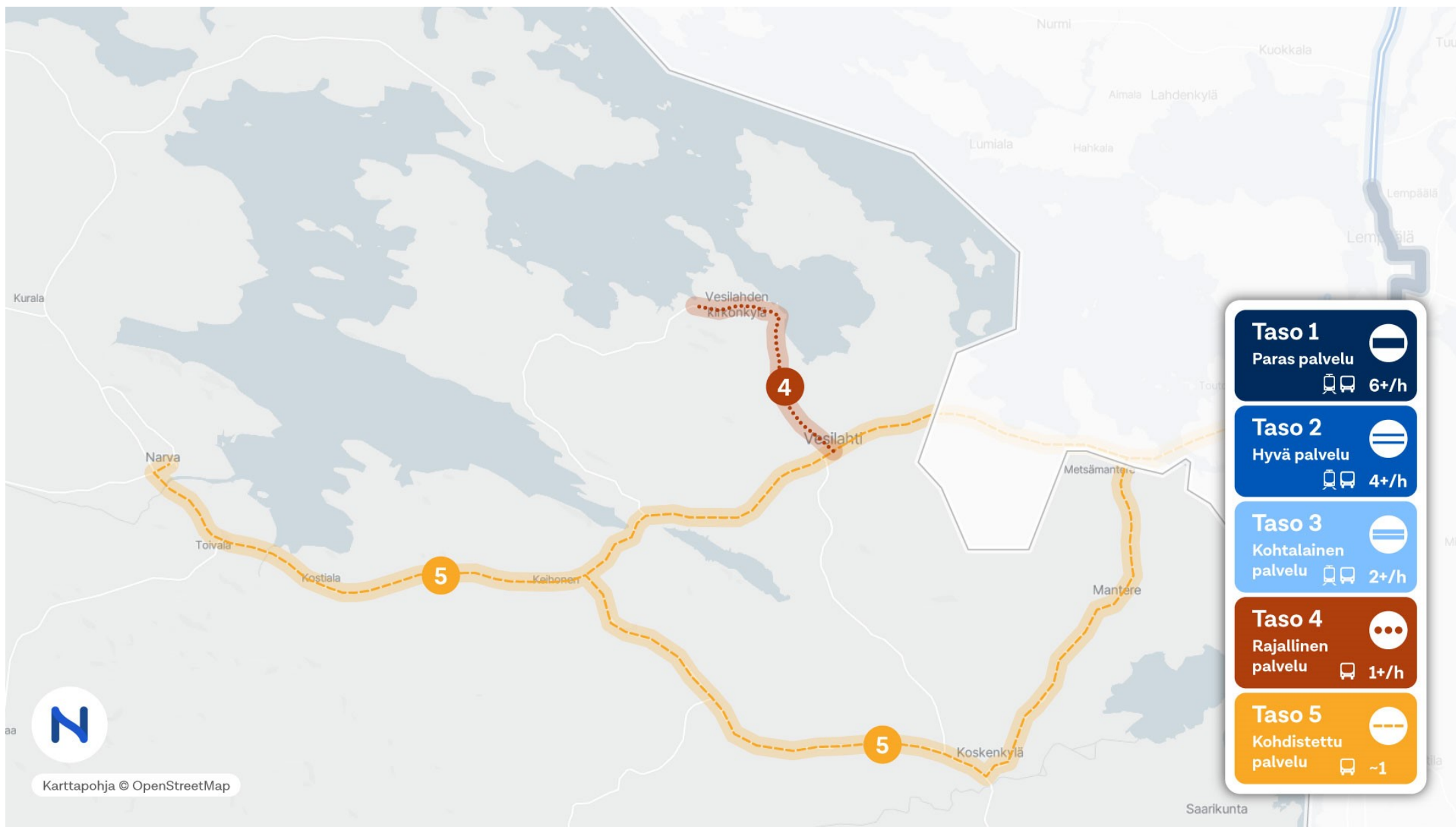
Kunnan lausunto

- Vesilahden kunta vastaa lausunnossaan, että esitetyt painopisteet ovat hyviä ja kaikessa liikennesuunnittelussa on huomioita kestävä kuntatalous.

Vesilahdella tekemisen painopisteet seuraavalle 5. vuodelle

1. **Vesilahden kirkonkylän** joukkoliikenneyhteyden kytkeytyminen Tampereelle joko **vaihdottomasti** tai **Lempäälän junayhteyteen tukeutuen**, kaikki käyttäjäryhmät huomioiden
2. **Narvassa** palvelutasoluokan käyttöönotto ja joukkoliikennepalvelun suunnittelu **suurimman** käyttäjäryhmän (koululaisten) tarpeiden mukaisesti.

Vesilahti

Ylöjärvi

Palvelutasomäärittely kartalla

- Ylöjärvellä on toteutettu linjastomuutos vuosien 2024-2025 aikana
 - Samassa yhteydessä usealla Ylöjärven asuinalueella parannettiin tai kehitettiin joukkoliikennepalvelua.
- Palvelutasomäärittelyssä on kuitenkin Ylöjärvellä nostettu tarve parantaa Metsäkylässä joukkoliikenteen palvelutasoa
 - Samassa yhteydessä, kun Metsäkylän joukkoliikenteen palvelutasoa kehitetään, on tarpeen tarkastella mahdollisen tulevan raitiotiekäytävän palvelutarjontaa etenkin Teivo-Mäkkylä -alueilla.

Muutokset kunnan joukkoliikennepalvelussa

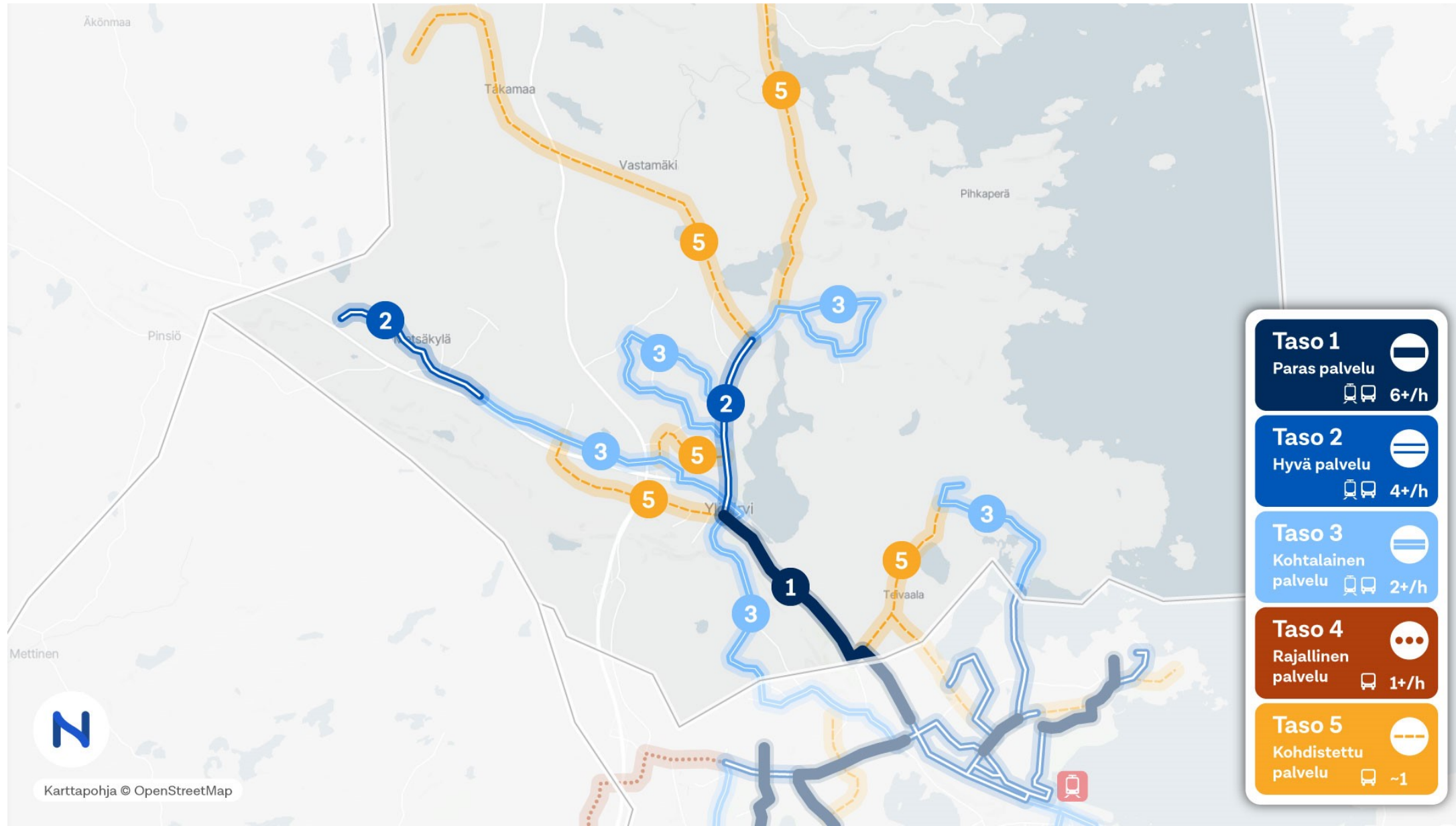
- **Pidemmän aikavälin muutokset**, vasta sopimuskauden päättyessä ja hankinnan suunnittelun yhteydessä
 - Nykyiset sopimukset pitkäaikaisia ei merkittäviä muutoksia pystytäkään toteuttamaan
 - **Vuoden 2028** aikana Metsäkylän palvelutarjontaa voidaan harkita

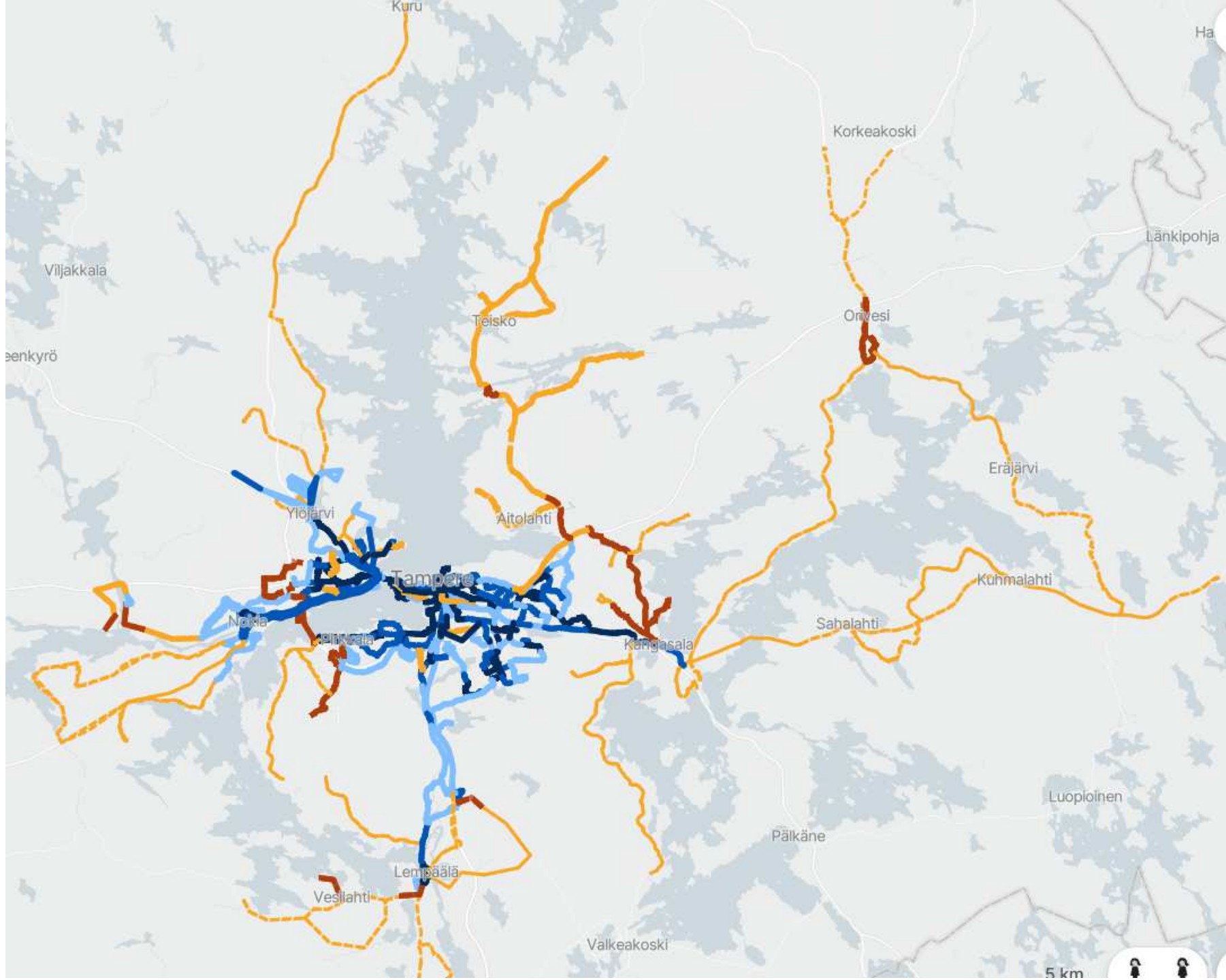
Kunnan lausunto

- Ylöjärven kaupungin lausuntovastineen mukaisesti esitetty palvelutasoluokitus on selkeä ja tuo riittävällä tasolla esiin reunaehdot, joilla liikennepalvelua kannattaa erityyppisillä alueilla järjestää.
- Kaupunki näkee, että esitetty palvelutaso alueilla kuvastaa hyvin jo nykyistä palvelutarjontaa
- Kaupunki pitää erittäin hyvänä kuntien osallistavaa ja vuorovaikutteista yhteistyötä näinkin laajoissa suunnitteluprosesseissa

Ylöjärvellä tekemisen painopisteet seuraavalle 5. vuodelle

1. **Metsäkylän** palvelutasoluokan nosto ja **liityntäliikenteen** käyttöönotto.
2. Joukkoliikenteen vuorotarjonnan kehittäminen **mahdollisella raitiotiekäytävällä**
3. **Siltatien** kytkeytyminen joukkoliikenneverkostoon.

NYSSE

Kiitos

#matkallakanssasi